

הראל גמל והשתלמות בע"מ

דוח הדירקטוריון

דוח דירקטוריון

הראל גמל והשתלמות בע"מ

(להלן: "הראל גמל והשתלמות" או "החברה")

דוח הדירקטוריון לתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2014 (להלן: "תקופת הדוח"), מבטא את השינויים העיקריים במצב עסקי הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "הראל גמל" או "החברה") בתקופה זו, והוא נערך בהתחשב בכך שבידי הקורא גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2013, אשר פורסם ביום 27 במרס 2014 (להלן: "הדוח התקופתי").

דוח הדירקטוריון כולל גם מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה שקיימת בחברה במועד הדוח וכולל הערכות של החברה או כוונות שלה, נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "החברה/הקבוצה מעריכה", "החברה/הקבוצה סבורה", "צפויה" וכדו', אך ייתכן, כי הופעת מידע צופה פני עתיד יופיע גם בניסוחים אחרים. החברה אינה מתחייבת למסור עדכונים לגבי שינויים שיחולו באשר למידע צופה פני עתיד.

1. מאפיינים כלליים של החברה המנהלת

הראל גמל התאגדה ביום 14 בספטמבר 1995, כחברה פרטית בישראל, בהתאם לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג - 1983, בשם אייל גמל בע"מ. ביום 11 באפריל 1999 שינתה החברה את שמה ל"הראל גמל בע"מ". ביום 15 במאי 2011 שינתה החברה את שמה לשמה הנוכחי.

לחברה אין חברות בנות. החברה הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן: "הראל השקעות"). בהתאם לתנאים שנקבעו על ידי המפקח במסגרת האישור שניתן להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח") לרכישת פעילות קופות גמל מאת בנק לאומי, נדרשה הראל השקעות להעביר את מלוא החזקותיה של הראל פיננסיים (לשעבר: הראל בית השקעות בע"מ) (שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות) בחברה, להראל ביטוח. בהתאם להנחיה זו, אישרו הדירקטוריונים של חברות הקבוצה הרלבנטיות את שינוי מבנה ההחזקות בחברה והחברות הגישו בקשה לרשות המסים לאישור ביצוע שינוי המבנה כאמור, בהתאם לחלק ה(2) לפקודת מס הכנסה. ביום 31 בדצמבר 2008 התקבל אישור רשות המסים, בתוקף מיום 31 בדצמבר 2007 ושינוי המבנה בוצע באותו מועד. עם השלמת הליך שינוי המבנה, החברה הינה חברה בת בבעלות מלאה של הראל ביטוח.

ביום 27 בדצמבר 2006 הושלמה עסקה במסגרתה רכשה הראל ביטוח, חברה בת בבעלות מלאה של הראל השקעות, מבנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "בנק לאומי") ולאומי שירותי שוק ההון בע"מ, תמורת סך של 575 מיליון ש"ח, את הפעילות של 5 קופות גמל שהעיקריות שבהן הינן עצמה ותעוז (להלן: "קופות לאומי"). במסגרת ההסכם התחייבה הראל ביטוח, כי ניהול קופות הגמל על-פי חוק קופות גמל, יועבר בד בבד עם השלמת העסקה לחברה מנהלת, כמשמעות מונח זה בחוק קופות גמל, וכי החברה תהיה החברה המנהלת שתבצע עבור הראל ביטוח את ניהול קופות הגמל.

במועד השלמת רכישת קופות לאומי נחתם הסכם הפצה בין בנק לאומי לבין החברה. במועד השלמת רכישת קופות לאומי על ידי הראל ביטוח נכנס לתוקף הסכם בין הראל ביטוח לבין לאומי שירותי שוק ההון בע"מ (להלן: "לאומי גמל"), לפיו מעניקה לאומי גמל שירותי תפעול עבור קופות לאומי. בנוסף מעניקה לאומי גמל שירותי תפעול עבור קופות נוספות שמנוהלות בידי החברה.

ביום 3 בינואר 2008 נחתם הסכם בין בנק הפועלים בע"מ, לבין הראל ביטוח, במסגרתו בנק הפועלים העניק שירותי תפעול לקופת הגמל הראל ניב, הראל השתלמות ניבה, הראל פנסיה תקציבית (ראה סעיף 4.8.4 לדוח התקופתי). לצורך עמידה בהוראות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הרשאה לנהל יותר מקופת גמל אחת), התשע"ב – 2012 החל מ-1 ביולי 2013 מוזגו או הוסבו הקופות שתופעלו בבנק הפועלים לתוך קופות המתופעלות בבנק לאומי (ראה פירוט בסעיף 1.1 לדוח התקופתי).

נכון למועד עריכת דוח זה, מנוהלות על ידי החברה 6 קופות גמל הכוללות 21 מסלולי השקעה. קופות גמל אשר בניהולה של החברה:

1.1. קופת גמל לא משלמות לקצבה, לתגמולים ואישיות לפיצויים שבניהול החברה:

הראל עצמה תעוז:

הקופה הוקמה בשנת 1957. הקופה הינה קופת גמל לתגמולים, המיועדת לעצמאיים ולשכירים וקופה לא משלמת לקצבה. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת בנק לאומי בדצמבר 2006. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה, החברה משמשת כחברה מנהלת של הקופה. הקופה מונה שמונה מסלולי השקעה.

1.2. קרן ההשתלמות שבניהול החברה:

הראל השתלמות:

קרן ההשתלמות הראל השתלמות הוקמה בשנת 1997 כקרן השתלמות המיועדת לשכירים ועצמאיים. בקופה שישה מסלולי השקעה אשר שמם שונה במסגרת תיקון תקנון הקופה אשר נכנס לתוקפו בחודש יולי 2013.

1.3. קופות מרכזיות לפיצויים שבניהול החברה הן:

הראל קופה מרכזית לפיצויים:

הראל קופה מרכזית לפיצויים הוקמה בשנת 1997. הקופה הינה קופת גמל מרכזית לפיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד.

הראל פרופיל אישי למעסיק:

הראל פרופיל אישי למעסיק הוקמה בשנת 2003. הקופה הינה קופת גמל רב מסלולית בניהול אישי למטרת פיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד.

הראל גמל לפיצויים - מסלולית:

הראל גמל לפיצויים - מסלולית הוקמה בשנת 2001. הקופה הינה קופת גמל מסלולית למטרת פיצויים, המיועדת למעסיקים בלבד. הקופה נרכשה על-ידי הראל ביטוח מאת בנק לאומי בדצמבר 2006. בהתאם להסכם בין הראל ביטוח לחברה החברה משמשת כחברה מנהלת של הקופה.

ביום 23 בספטמבר 2014 מיזגה החברה מסלולי השקעה בקופה ומיזגה את מסלול מט"ח למסלול מדד. נכון לסוף תקופת הדוח בקופה ארבעה מסלולי השקעה: מסלול מדד, מסלול מניות, מסלול שקלי ומסלול כללי.

1.4. קופה מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית שבניהול החברה:

הראל קופה לפנסיה תקציבית:

הראל קופה לפנסיה תקציבית הוקמה בינואר 2008. הקופה הינה קופת גמל להשתתפות בפנסיה תקציבית המיועדת למעסיקים בלבד.

1.5. הסכמים

1.5.1. הסכם מיום 23 בינואר 2007 בין הראל ביטוח והראל גמל והשתלמות:

ביום 23 בינואר 2007 נחתם הסכם בין הראל חברה לביטוח בע"מ, בעלת השליטה המלאה בחברה (להלן: "הראל ביטוח") (כבעלים של קופות לאומי) לבין החברה בקשר עם ניהולן של קופות לאומי עבור הראל ביטוח (ראה סעיף 1 לעיל). בהתאם להוראות ההסכם, החברה אחראית כלפי העמיתים בקופות לאומי וכלפי הראל ביטוח לקיום כל הוראות הדין הנוגעות לניהול קופות גמל וקיום כל ההתחייבויות המוטלות על חברה מנהלת כלפי עמיתים בקופות גמל. בהסכם נקבע כי הראל ביטוח רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש בת 45 ימים, ואילו החברה רשאית להביא את ההסכם לידי סיום בכל עת בהודעה מראש 180 ימים. בהתאם להוראות ההסכם, החברה תגבה מאת עמיתי הקופות את דמי הניהול ותעבירם להראל ביטוח. דמי הניהול יועברו לאחר תשלום של עמלות ההפצה והעמלות למשווקים פנסיונים. עבור ביצוע ניהול קופות לאומי עבור הראל ביטוח, תהיה זכאית החברה להחזר הוצאותיה הישירות בקשר עם ניהול קופות לאומי בתוספת 2%.

1.5.2. תוספת מיום 31 ביולי 2007 להסכם רכישה מיום 23 בינואר 2007, בין הראל חברה

לביטוח לבין הראל גמל והשתלמות:

על פי התוספת להסכם רכישתן של קופות גמל (שנערך בין הראל חברה לביטוח בע"מ לבין צד שלישי) שנערכה בין החברה להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הראל ביטוח"), מספקת החברה שירותי ניהול לקופות שבבעלותה של הראל ביטוח, לרבות שירותי ניהול לקופת הגמל הראל ניב (מס' 871).

על פי הודעה עליה הסכימו החברה והראל ביטוח ואשר אושרה בדירקטוריון החברה ביום 19 באוגוסט 2013, הסכימו הצדדים על סיום יחסיהם בעניין ניהולה של קופת הגמל הראל ניב (מס' 871) ביום 30 ביוני 2013, כפי שנקבעו בתוספת האמורה. זאת, בהמשך למהלך של העברת ניהול מרצון של ניהולה של הראל ניב מהראל גמל והשתלמות לחברה המנהל הראל עתידית קופות גמל בע"מ. ביום 1 ביולי 2013 בוצעה העברת ניהול הקופה כאמור ומיזוגה כמסלול השקעה בתוך קופת הגמל "הראל גילעד".

1.5.3. הסכם מחודש נובמבר 2009 בין הראל ביטוח והראל גמל והשתלמות:

לחברה הסכם עם הראל ביטוח שמטרתו ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה הראל ביטוח לחברה תוך שהחברה מנצלת את היתרון לגודל של הראל ביטוח ובכך חוסכת את רכישתם של שירותים שונים. על פי הסכם בין החברה להראל ביטוח, החברה, יחד עם הראל עתידית קופות גמל בע"מ (להלן: "הראל עתידית") וקרן החיסכון לצבא הקבע - חברה לניהול קופות גמל בע"מ (להלן: "קחצ"ק"), חברות מנהלות של קופות גמל בשליטת הראל השקעות, משלמת להראל ביטוח עבור שירותי ניהול ההשקעות הניתנים לחברה, להראל עתידית ולקחצ"ק על ידי חטיבת ההשקעות של הראל ביטוח. הקצאת העלויות בין החברות המנהלות מבוצעת לפי שלושה פרמטרים: היקף הנכסים המנוהלים בידי כל חברה מנהלת; תמהיל ההשקעות, לפי אפיקי השקעה; ושיעור גידול התיק. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית.

1.5.4. הסכם משנת 2007 בין הראל עתידית והראל גמל והשתלמות:

לשם ניצול של "יתרון לגודל" וחסכון בעלויות תפעול שוטף, להראל עתידית, הסכם עם החברה בדבר קבלת שירותי תפעול וניהול מאת החברה. שירותים אלו כוללים, בין היתר, שירותי מחשב, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות וביטוח דירקטורים. מטרתו של הסכם זה הינה ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה החברה להראל עתידית, תוך שהראל עתידית מנצלת את היתרון לגודל של החברה ובכך חוסכת בעלויות התפעול והניהול. בהתאם להוראות הסכם זה, הראל עתידית משלמת לחברה דמי תפעול וניהול בשיעור של 95% מדמי הניהול נטו שמקבלת הראל עתידית מקופות הגמל שבניהולה. התמורה דלעיל כוללת תשלום עבור שירותים שונים שרוכשת החברה עבור הקופות שמנוהלות על ידה והראל עתידית לא תחויב בתשלום נוסף בקשר עם השירותים כאמור. כמו כן, בהתאם להסכם שבין החברה להראל עתידית, המחתה הראל עתידית לחברה את זכאותה לקבלת דמי ניהול מאת הראל ביטוח בגין קופות גמל שהינן בבעלות הראל ביטוח ומנוהלות בידי הראל עתידית. ביום 27 באוקטובר 2008 נחתמה תוספת להסכם זה, אשר במסגרתה הווארד תוקפו כך שתוקפו יוארך באופן אוטומטי לתקופות נוספות של שנה אלא אם תינתן על ידי אחד הצדדים הודעה בדבר אי חידושו. ביום 20 בנובמבר 2013 נחתמה תוספת שנייה להסכם אשר במסגרתה בוטלה החל ממועד החתימה התוספת הראשונה, ההסכם יחול עד לשנת 2015 ויוארך לתקופות של 3 שנים בכל פעם אלא אם תינתן על ידי אחד מהצדדים הודעה בדבר אי חידושו, והתמורה עבור ההסכם תועבר אחת לרבעון ולא אחת לחודש. ההסכם אושר בועדת הביקורת של החברה ביום 18 בנובמבר 2013 ובדירקטוריון החברה ביום 20 בנובמבר 2013.

1.5.5. הסכם שירותי תפעול וניהול בין קחצ"ק והראל גמל והשתלמות:

לשם ניצול של "יתרון לגודל" וחסכון בעלויות תפעול שוטף, לקחצ"ק הסכם עם החברה בדבר קבלת שירותי תפעול וניהול מאת החברה. שירותים אלו כוללים, בין היתר, שירותי מחשב, ניהול סיכונים ואקטואריה, ניהול השקעות וביטוח דירקטורים. מטרתו של הסכם זה הינה ליצור שיטת חיוב עבור שירותים שונים שמעניקה החברה לקחצ"ק, תוך שקחצ"ק מנצלת את היתרון לגודל של החברה ובכך חוסכת בעלויות התפעול והניהול. בהתאם להוראות הסכם זה, קחצ"ק משלמת לחברה דמי תפעול וניהול בשיעור של 95% מדמי הניהול נטו שמקבלת קחצ"ק מקרן ההשתלמות שבניהולה. התמורה דלעיל כוללת תשלום עבור שירותים שונים שרוכשת החברה עבור הקופות שמנוהלות על ידה וקחצ"ק לא תחויב בתשלום נוסף בקשר עם השירותים כאמור. ביום 20 בנובמבר 2013 נחתמה תוספת להסכם אשר במסגרתה ההסכם יוארך באופן אוטומטי לתקופה של 3 שנים אלא אם תינתן על ידי אחד מהצדדים הודעה בדבר אי חידושו, והתמורה עבור ההסכם תועבר אחת לרבעון ולא אחת לחודש. ההסכם אושר בועדת הביקורת של החברה ביום 18 בנובמבר 2013 ובדירקטוריון החברה ביום 20 בנובמבר 2013.

1.5.6. הסכם מיום 31 במאי 2009 בין הראל השקעות והראל גמל והשתלמות:

על פי הסכם בין החברה להראל השקעות, משלמת החברה להראל השקעות סך של 3% מדמי הניהול שגובה החברה מקופות הגמל שבניהולה, וזאת בתמורה לשירותי ניהול וייעוץ בתחומי שיווק פיננסיים, תכנון עסקי, השתתפות בדירקטוריונים ותחומי ניהול נוספים. תוקף ההסכם מיום 1 בינואר 2009, והוא ניתן לביטול בתום כל שנה קלנדרית.

1.6. להלן מספר חשבונות העמיתים המנוהלים על ידי החברה נכון ליום 30 בספטמבר 2014*:

שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי	14,271	61,322	75,593
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי	1,175	4,526	5,701
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מנייתי)	2,102	3,914	6,016
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)	5,015	20,844	25,859
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח	315	1,394	1,709
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)	434	745	1,179
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	10,295	29,131	39,426
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי	1,038	1,545	2,583
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל בו (מנייתי)	1,876	1,329	3,205
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל שחף (עד 10% מניות)	8,148	8,356	16,504
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח	373	316	689
הראל קופה מרכזית לפיצויים	-	715	715
הראל פרופיל אישי למעסיק	-	7	7
הראל קופה לפנסיה תקציבית	-	72	72
סה"כ	45,042	134,216	179,258
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל			
שם הקופה	עצמאיים	שכירים / מעבידים	סה"כ
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז	209,761	92,111	301,872
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר	4,020	1,560	5,580
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות	3,089	784	3,873
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	-	62	62
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	-	254	254
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	-	257	257
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	-	476	476
סה"כ	216,870	95,504	312,374
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	261,912	229,720	491,632

* עמיתים שלהם צבירה במסלולים שונים באותה קופה, מספר החשבונות נספר בגין כל מסלול בנפרד.

1.7. פירוט היקף הנכסים נטו המנוהלים על ידי החברה המנהלת נכון ליום 30 בספטמבר 2014 :
ראה סעיף 6 להלן.

1.8. שינוי מסמכי היסוד של החברה המנהלת

לא שונו מסמכי היסוד של החברה המנהלת במהלך תקופת הדוח.

2. מצב עסקי החברה המנהלת, תוצאות פעולות, מקורות מימון

מאזן החברה ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם בכ- 69,451 אלפי ש"ח, לעומת כ-55,508 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר 2013, גידול של כ-25.1%. הגידול נובע בעיקרו מגידול במזומנים והוצאות רכישה נדחות.

ההון ליום 30 בספטמבר 2014 הסתכם ב-44,159 אלפי ש"ח בהשוואה ל-34,329 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר 2013, גידול של כ-29%.

הגידול בהון נובע מרווח כולל של כ-9,718 אלפי ש"ח ומגידול בקרן הון בסך של כ-112 אלפי ש"ח.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2014 הסתכמו ההכנסות מדמי ניהול בכ-48,925 אלפי ש"ח בהשוואה לכ-41,897 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-16.8% הגידול בדמי הניהול נובע בעיקרו מגידול בהיקף הממוצע של הנכסים המנוהלים, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, הגידול קוֹזַז בחלקו מירידה שנבעה מירידה בשיעור דמי הניהול.

מידע נוסף לגבי היקף נכסי הקופות ראה סעיף 6 להלן.

נכון ליום 30 בספטמבר 2014, ההכנסות מדמי ניהול מצדדים קשורים כוללות, בין היתר, את המרווח לו זכאית החברה מתוקף הסכם מתן שרותי ניהול לקופות הגמל בבעלותו של הצד הקשור. סכום זה מוצג בנטו לאחר קיזוז ההוצאות המיוחסות לשירות כאמור, בסך של כ-416 אלפי ש"ח.

בנוגע לנזילות ומקורות מימון, עיקר ההכנסות של החברה הן מדמי ניהול קופות הגמל.

3. נתונים נוספים

מדיניות תגמול, כמפורט בחלק ד' בסעיף 4.7.8, בדוח התקופתי של החברה, הראל השקעות והחברות הבנות של הראל השקעות, שהינן גופים מוסדיים (להלן: "הגופים המוסדיים"), ביניהן - החברה, אימצו מדיניות תגמול המבוססת על מדיניות התגמול של הראל השקעות, אשר אושרה על ידי האסיפה הכללית של הראל השקעות ביום 22 באוגוסט 2013.

ביום 10 באפריל 2014, פרסם המפקח חוזר "מדיניות תגמול בגופים מוסדיים" (להלן: "החוזר"). ככלל, מדיניות התגמול של הראל השקעות, של החברה ושל הגופים המוסדיים תאמה להוראות החוזר, למעט במספר מועט של נושאים.

בהתאם להמלצת ועדת התגמול ולאחר שוועדת התגמול קיימה התייעצויות עם ועדת הביקורת, ועדת ניהול סיכונים ועדת השקעות עמיתים, הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים אישרו עדכונים למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים, וזאת לאחר קבלת המלצה לכך מאת ועדת התגמול של הגופים המוסדיים.

מדיניות התגמול נועדה לשמש הן לצורך הנעת המנהלים הבכירים והכוונתם בהתאם ליעדי החברה ותכניתה האסטרטגית, והן לצורך שימור התחרותיות בגיוס ובשימור כוח אדם איכותי בתפקידי ניהול בכירים. כל זאת, במטרה ליצור ערך כלכלי ארוך טווח לקבוצה.

קביעת מדיניות התגמול נערכה בהתחשב, בין היתר, במטרות החברה, האסטרטגיה ומדיניות ניהול הסיכונים, וכן בתנאי ההעסקה והמענקים שהיו נהוגים בחברה לנושאי המשרה בשנים קודמות, רמות שכר ותגמול המקובלות בתאגידי ביטוח ופיננסים בישראל ובחברות גדולות אחרות במשק הישראלי, וכן על בסיס שיקולים ארגוניים ובכלל זה עלויות השכר של קבוצות עובדים שונות ופערי השכר הרצויים ביניהם. הסדרי תגמול הם בין הכלים העומדים לרשותה של החברה לשם השגת מטרותיה, שימור הון אנושי וגיוס כוח אדם איכותי. מטרה מרכזית של מדיניות התגמול הינה מניעת תמריצים שיעודדו נטילת סיכונים שאינם עקביים עם היעדים ארוכי הטווח של החברה, עם מדיניות ניהול הסיכונים של החברה, ועם הצורך בניהול מושכל של כספי חוסכים באמצעות החברה. לאור זאת נקבעו במדיניות התגמול הוראות שנועדו להשיג מטרה זו.

מדיניות התגמול חלה על (א) נושאי משרה; (ב) בעלי תפקידים מרכזיים - מי שמועסק על ידי גוף מוסדי ולפעילותו עשויה להיות השפעה משמעותית על פרופיל הסיכון של הגוף המוסדי או על כספי חוסכים באמצעותו. בעל תפקיד מרכזי כולל את מי שאינו נושא משרה אך סך התגמול שקיבל בגין כל אחת מהשנתיים שחלפו עולה על 1.5 מלש"ח ומי שעוסק בניהול השקעות של גוף מוסדי וכספי חוסכים באמצעותו, מי שעוסקים בפעילות של ניהול השקעות תחת מנהלי ההשקעות, מנהלי יחידות השיווק בחטיבת השיווק והמכירות ובמחוזות והחתמים הראשיים; (ג) כלל העובדים.

העדכונים העיקריים למדיניות התגמול הינם:

(א) הוספת מנגנון של דחייה ופריסה של תשלום מענקים שנתיים באופן שחלק מהמענק ישולם באופן מיידי וחלקו יידחה ויפרס על פני 3 שנים על מנת לשמר את היכולת לתקן טעויות ולהפחית מענקים אם יתברר בדיעבד שחושבו לפי נתונים שגויים. שיעור סכום המענק שתשלומו יידחה הינו בין 55% ל-50%, בהתאם לבכירות בעל התפקיד המרכזי. 1/3 מהסכום שיידחה ישולם 12 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק, 1/3 מהסכום שנדחה ישולם 24 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק ו-1/3 מהסכום שנדחה ישולם 36 חודשים מתום השנה שבגינה משולם המענק (למעט לגבי מנכ"ל הראל השקעות ישולם בתום 42 חודשים);

(ב) הוספת מנגנון של דחייה ופריסה של תשלום מענקי פרישה – בדומה למנגנון המתואר בסעיף (א) לעיל כאשר לעניין גובה הסכום שיידחה, יש הבחנה בין נושאי משרה שהסכמי העסקה איתם נחתמו לאחר חודש דצמבר 2013 לבין נושאי משרה שהסכמי העסקה איתם נחתמו קודם לחודש דצמבר 2013;

(ג) קביעת תנאים לתשלום סכומים שנדחו - לגבי מענק שנתי: לא התגלו טעויות בחישוב סכום המענק, בהתאם לדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו לפני מועד התשלום, הגוף המוסדי עומד בדרישות ההון החלות עליו וכן הראל ביטוח עומדת בדרישות ההון החלות עליה. לגבי מענקי פרישה תנאי נוסף לפיו הראל ביטוח הציגה רווח כולל בדוחות הכספיים האחרונים שפרסמה (רבעוני או שנתי) בטרם מועד התשלום;

(ד) קביעה כי היחס בין הרכיבים המשתנה לקבועים לא יעלה על 1:1 (ולגבי בעלי תפקיד בתחום הבקרה והדיווח נקבע יחס נמוך יותר);

(ה) קביעת הוראות לעניין החלת המדיניות על מי שמועסק על ידי הגופים המוסדיים במיקור חוץ - במסגרת הסכם לקבלת שירותי מיקור חוץ, יובטח כי מנגנון התגמול של העובדים המועסקים על ידי נותן שירות במיקור חוץ בשל עיסוקם בקשר עם הסכם ההתקשרות כאמור, שיש להם השפעה על פרופיל הסיכונים של הגוף המוסדי, או על כספי העמיתים, יהיה עקבי עם הוראות מדיניות התגמול ולא יכלול מנגנונים המעודדים נטילת סיכונים עודפים;

(ו) קביעת עקרונות תגמול לכלל עובדי הגופים המוסדיים – התגמול לכלל העובדים כולל את רכיבי המשכורת, נלוות וסוציאליות, תנאי סיום העסקה, מענק פרישה (בכפוף לאישור מיוחד), הטבות כלליות ומענק שנתי - שיהיה בהתאם למסגרת תקציבית שיקבע הדירקטוריון, ככל שיקבע ובהתאם לפרמטרים שיקבעו לחלוקת המענקים השנתיים.

(ז) הכללת מספר מדדי סיכון נוספים בתכנית, אשר יפחיתו את התגמול בעת התממשות הסיכון.

המדיניות קובעת, כי אין בה כדי לפגוע בזכויות שכבר נצברו.

לאור עדכון מדיניות התגמול בגופים המוסדיים, נושאי המשרה המכהנים בחברה ובגופים המוסדיים, קיבלו על עצמם, באופן וולונטרי, את מנגנון הדחייה והפריסה של המענק השנתי, כפי שנקבע במדיניות התגמול של הגופים המוסדיים ובכך הרעו את תנאי העסקתם הקיימים.

במסגרת הדיונים בעדכון תכנית התגמול נדונה גם ההשפעה האפשרית של תזכיר הצעת חוק **תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג), התשע"ד - 2014** (להלן: "הצעת החוק"), אם וככל שיהייה לחוק. בנושא זה התקבלה החלטת ביניים, כדלקמן: (א) לא יאושרו התקשרויות חדשות ולא יעודכנו התקשרויות עם נושאי משרה, אשר עלות העסקה בגדרן עולה על 3.5 מלש"ח בשנה; (ב) בתוך שלושה חודשים מחקיקת החוק או במועד שלא יאוחר

מחודש יולי 2015, לפי המאוחר, גם אם לא יתקבל החוק עד מועד זה, יתקיים דיון לשם בחינת עדכונים במדיניות התגמול, בהתאם לנוסח הסופי של החוק.

4. פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק במהלך תקופת הדיווח

תוצאות הפעילות של הקבוצה מושפעות באופן מהותי מהתשואות המושגות בשוק ההון ומהמצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני בארץ ובעולם. להלן התייחסות לגורמים המרכזיים בסביבה המקרו-כלכלית, אשר משפיעים על פעילות הקבוצה:

התפתחויות בשוק ההון

4.1 כללי

האינדיקטורים האחרונים לרבעון השלישי של 2014 מצביעים על צמיחה לא אחידה בכלכלה העולמית, המשך מומנטום חיובי בארה"ב ובבריטניה מול סימנים מחודשים להאטה בגוש האירו.

בארה"ב האינדיקטורים הכלכליים במהלך הרבעון השלישי המשיכו להיות חיוביים, במיוחד מכיוון שוק התעסוקה וסקרי החברות אשר הצביעו על האצה בשיעור הצמיחה במהלך הרבעון. לנוכח הנתונים החיוביים ה-FED המשיך במהלך הרבעון בתהליך הצמצום ההדרגתי של תוכנית הרכישות שלו.

לעומת זאת, בגוש האירו מרבית האינדיקטורים הכלכליים היו מאכזבים והצביעו על האטה בצמיחה. הסכסוך בין רוסיה-אוקראינה המשיך במהלך הרבעון ותרם לפגיעה בצמיחה ולירידה בביטחון הצרכנים והעסקים. הבנק המרכזי האירופי המשיך והוריד את הריבית ונקט בפעילות מרחיבה נוספת.

4.2 התפתחויות במשק הישראלי

הקבוצה פועלת במשק הישראלי, אשר מצבו הכלכלי, הביטחוני והפוליטי משליך על היקף פעילותה בתחומים שונים. שינויים במצב הכלכלי במשק הישראלי עשויים לגרום לשינוי בהיקף הפרמיות וההכנסות האחרות ולשינוי בעלויות התפעול של חברות הקבוצה. לשינוי ברמת התעסוקה במשק הישראלי עשויה להיות השלכה על היקף הפעילות בתחום ביטוח החיים והחיסכון ארוך הטווח.

4.3 שוק המניות

מדד ת"א 100 עלה ב- 4.2% ברבעון השלישי של 2014 וב- 8.1% מתחילת השנה. מחזור המסחר היומי הממוצע במניות והמירים במהלך שלושת הרבעונים הראשונים עמד על 1.2 מיליארדי ש"ח, עלייה של 4% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

4.4 שוק איגרות החוב

מדד האג"ח הכללי עלה ב- 1.8% ברבעון השלישי של 2014 וב- 5.8% מתחילת השנה. במהלך שלושת הרבעונים הראשונים של השנה מדד אג"ח הממשלתיות עלה ב- 6.7% ומדד אג"ח הקונצרניות עלה ב- 4.3%. מחזור המסחר היומי באג"ח במהלך שלושת הרבעונים הראשונים של השנה עמד על 4.1 מיליארדי ש"ח, ירידה של 8% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

4.5 קרנות נאמנות

בשוק קרנות הנאמנות נרשמו גיוסים נטו של 6.2 מיליארדי ש"ח במהלך הרבעון השלישי של 2014 ו- 32.5 מיליארדי ש"ח מתחילת השנה, ירידה של 23% בהשוואה לשלושת הרבעונים הראשונים של 2013. מרבית הגיוסים המשיכו להיות בקרנות נאמנות המתמחות באג"ח (31.3 מיליארדי ש"ח מתחילת השנה) והקרנות המתמחות בחו"ל רשמו גיוסים של 4.3 מיליארדי ש"ח כאשר מתחילת השנה הקרנות הכספיות רשמו פדיונות נטו של 3.5 מיליארדי ש"ח.

4.6. מוצרי מזדים

על פי איגוד תעודות הסל, סך הנכסים המנוהלים בשוק תעודות הסל עמד על 114.4 מיליארדי ש"ח בסוף הרבעון השלישי של 2014, לעומת 101.3 מיליארדי ש"ח בסוף 2013, עלייה של 13%. בלטו לחיוב במהלך 2014 תעודות הסל המתמחות במניות בחו"ל שרשמו גיוסים של 5.9 מיליארדי ש"ח.

4.7. שוק המט"ח

השקל נחלש במהלך הרבעון השלישי של 2014 ב- 7.5% אל מול הדולר (לרמה של 3.695 שקל לדולר) והתחזק ב-1% אל מול האירו (לרמה של 4.6486 שקל לאירו). מתחילת השנה השקל נחלש ב- 6.5% מול הדולר והתחזק ב- 2.8% מול האירו.

4.8. אינפלציה

על פי המדד האחרון הידוע, האינפלציה הסתכמה במהלך 12 החודשים האחרונים עד מדד אוגוסט ב- 0.0%. המדד הידוע במהלך הרבעון השלישי עלה ב- 0.3% (יוני עד אוגוסט).

4.9. ריבית בנק ישראל

ריבית בנק ישראל ירדה ב- 0.5% ל- 0.25% במהלך הרבעון השלישי של 2014.

4.10. אירועים מהותיים במשק לאחר תקופת הדוח

מדד המחירים לצרכן לחודש אוקטובר עלה ב-0.3% והאינפלציה ב-12 החודשים האחרונים עמדה על מינוס 0.3%.

5. מגמות והתפתחויות בשוק קופות הגמל

השפעות חוקים, תקנות והוראות חדשות בתקופת הדוח על פעילות החברה והקרנות שבניהולה

להלן יתוארו שינויים מהותיים בחקיקה והסדרה בקשר עם תחומי הפעילות של הקבוצה, מאז הדוח התקופתי:

5.1 הוראות דין

5.1.1 חוק ה- (Foreign Account Tax Compliance Act) FATCA

בחודש מרס 2010 חוקק בארה"ב חוק הידוע בשם FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) ("FATCA"), שלפיו מחויבים מוסדות פיננסיים זרים להעביר מידע אודות חשבונות המנוהלים על ידי לקוחות אמריקאים. בכך מרחיב החוק באופן ניכר את דרישת הגילוי והדיווח המוטלת על מוסדות פיננסיים זרים ביחס לחשבונות שבבעלות אמריקאים. בחודש ינואר 2013 פורסמו תקנות סופיות על ידי משרד האוצר האמריקאי ורשות המיסוי האמריקאית המספקים הנחיות אופרטיביות ליישום החוק. באופן כללי, על פי הוראות החוק והתקנות, על מוסדות פיננסיים זרים להתקשר בהסכם עם ה- IRS שבמסגרתו יתחייב הגוף הפיננסי הזר, בין היתר, לאתר חשבונות אמריקאים, לדווח עליהם ל- IRS ולנכות מס מלקוחות שיסרבו לספק את המידע והמסמכים הנדרשים. גוף פיננסי זר שלא יתקשר בהסכם כאמור עם ה- IRS יחויב בעצמו בניכוי מס בגין הכנסות ממקורות אמריקאים והכנסות מתקבולים על מכירה של נכסים שעשויים לייצר הכנסות ממקורות אמריקאים. הוראות החוק לא יחולו, באופן כללי, על התחייבויות (obligations) שהונפקו לפני 1 ביולי 2014.

ביום 8 באפריל 2014 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופיים המוסדיים, ובו הודיע כי נוכח המאמצים שנעשים בימים אלו לזירוז גיבוש הסכם בין מדינת ישראל, נדרשים הגופים המוסדיים להיערך ליישום הוראות ה- FATCA עד ליום 1 ביולי 2014. כן הורה המפקח כי

על גוף מוסדי לקיים דיון בדירקטוריון בדבר היערכות ליישום ה-FATCA ולקבוע מדיניות ונהלים בהתאם.

ביום 28 באפריל 2014 הגיעה ישראל ל"הסכם שבמהות", מסוג Model 1, עם ארה"ב בנוגע ליישום FATCA, והיא צורפה לרשימת המדינות המפורסמת באתר ה-IRS (בהתאם להודעה מטעם ה-IRS, יש להתייחס למדינות אלו כאילו כבר חתמו על ההסכם). ההסכם מכיל הקלות משמעותיות בקשר עם יישום החוק. ביום 4 במאי 2014 פרסם המפקח מכתב למנהלי הגופים המוסדיים ובו הודיע כי המועד האחרון לביצוע רישום על-ידי גופים פיננסיים ישראלים לפורטל ה-FATCA לצורך קבלת GIIN, הינו יום 22 בדצמבר 2014 או מועד סמוך לו שיימסר על-ידי ה-IRS. כמו כן, בחודשים הקרובים צפויה להתפרסם חקיקה פנימית של מדינת ישראל, אשר תסדיר נושאים שונים בקשר עם יישום החוק בישראל.

במהלך שנת 2013 וכן במהלך תקופת הדוח בוצע מיפוי של חברות הקבוצה אשר יהיו כפופות ל-FATCA, מופו הפעולות שיידרשו מכל אחת מחברות אלו על-מנת לעמוד בדרישות החוק וכן בוצע מיפוי הפעילות התפעולית והמיכונית הנדרשת מחברת הביטוח לצורך יישום הוראות החוק. כך, לצורך עמידה בדרישות תקנות ה-FATCA, ביום 27 במרס 2014 מינה דירקטוריון הראל גמל את מר צחי דברת כ- Responsible Officer מטעם הראל גמל.

5.1.2 ביום 11 באוגוסט 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(העברת כספים בין קופות גמל)(תיקון), התשע"ד-2014, במסגרתן נקבע כי הגדרת "מועד קבלת הבקשה" יהא מועד קבלת בקשה מלאה וחתומה וכן קבלת טפסי הצטרפות מלאים. כמו כן, נקבע כי העברת כספים מקופת גמל לתגמולים לקופת גמל לקצבה תעשה רק אם הקופה המקבלת הינה קופת גמל משלמת לקצבה. בנוסף, נקבע כי ההגבלות החלות על העברת כספים ממרכיב פיזיים תחולנה רק לגבי עמית שגילו מתחת לגיל 60. עוד נקבע כי פיצוי בגין איחור בהעברה יבוצע בתוך 15 ימים, במקום 10 ימים הקבועים כיום, וכן נקבעו הוראות לגבי פיצוי של גוף מנהל של קופה מקבלת ככל שלא פעל בהתאם להוראות המפקח או במקרים בהם הגוף המנהל של הקופה המקבלת הוא שאחראי לעיכוב. תחילתן של התקנות 30 ימים מיום פרסומן.

5.1.3 ביום 11 באוגוסט 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014, אשר קובעות את האמצעים בהם רשאי מעסיק להעביר תשלומים לקופת גמל, הפרטים שעליו למסור לחברה המנהלת בעת ביצוע ההפקדה, מועדי התשלום ועוד. המעסיק יעביר את הדיווחים באופן ממוכן, בממשק אחיד והחברה תשלח אליו בחזרה היזונים חוזרים (מידי, חודשי, שנתי). תחילתן של התקנות ביום 1 בינואר 2016.

5.1.4 ביום 6 באוגוסט 2014 פורסם חוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו, התשע"ד-2014. החוק מסדיר את נושא חלוקת הזכויות הפנסיוניות בין בני זוג שהתגרשו/נפרדו, באמצעות גופים מוסדיים. החוק יחול על כל בני זוג אשר לאחד הצדדים קיימות זכויות פנסיה בגין צריך לבצע חלוקת רכוש על פי פסק דין לחלוקת חיסכון פנסיוני, מכוח חוק הגמלאות או במסגרת קרנות הפנסיה הוותיקות או בפוליסות ביטוח, קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות. כמו כן, נקבעו, בין היתר, הוראות לעניין זכאותו של בן זוג לזכויות פנסיוניות במקרה בו נפטרה/ה בן/ת הזוג הזכאי לפני בן הזוג ממנו התגרש. כן נקבע כי בגין זכויות שניתן לעשות כן, החלק של הגרושה/ה יחולק בהתאם להסכם כבר במועד חלוקת הרכוש באופן שבו הגוף המוסדי יפתח חשבון על שם בן/ת הזוג השניה ויעביר אליו את הזכויות להן הוא זכאי, כך שהתשלום יבוצע ישירות על ידי הגורם המשלם. זכויות אלה יהיו כשל עמית מוקפא והיו מוגנות מעיקול ומשעבוד. מועד מימוש הזכויות יהיה לפי מועד המימוש של בן הזוג בגינו בוצעה חלוקת הרכוש ויחולו על זכויות אלה כללי המיסוי שהיו חלים על בן הזוג בגינו נצברו הזכויות כאילו היה מקבל את מלואן.

5.1.5 ביום 12 ביוני 2014 נכנסו לתוקף תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית)(תיקון), התשע"ד-2014. בתקנות נקבע כי: (א) משקיע מוסדי ישתתף ויצביע בכל אסיפה כללית של תאגיד שהוא בעל זכות הצבעה בו; (ב) משקיע מוסדי המחזיק ניירות ערך של תאגיד פיננסי או של תאגיד בתאגיד פיננסי או של תאגיד בנקאי, ישתתף ויצביע באסיפה הכללית של התאגיד כאמור, באופן שיאושר בידי רוב הנציגים החיצוניים בוועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי, אם נושא ההחלטה המובאת לאישור האסיפה הכללית הוא אישור מדיניות תגמול לנושאי משרה או אישור עסקאות הטעונות את אישור האסיפה הכללית בסעיפים המנויים בתקנות.

במקביל, ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו הגברת מעורבות הגופים המוסדיים בשוק ההון בישראל, אשר מעדכן הוראות ביחס לאופן ההתקשרות בין גופים מוסדיים לבין גורם מקצועי אשר עוסק במתן המלצות ביחס לנושאים העולים להצבעה באספות כלליות ולמידת ההסתמכות על המלצותיו. תחילתן של הוראות החוזר ביום 12 ביוני 2014, למעט הוראה אשר תכנס לתוקף ביום 1 באוגוסט 2014.

בעקבות התיקונים שנערכו בחוזר כאמור, ביום 10 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (השתתפות גופים מוסדיים באספות כלליות), לפיו בפרק ניהול נכסי השקעה נוסף סעיף בו נקבע כי בהתקיים התנאים המפורטים בו, חזקה כי המשקיע המוסדי וועדת ההשקעות שלו קיימו את חובתם לפי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית), תשס"ט-2009, לבחון את כשירותו של הגורם המקצועי ולהשתכנע כי הוא פועל לגיבוש המלצותיו תוך השקעת המשאבים הנדרשים. תחילתן של הוראות החוזר ביום 1 באוגוסט 2014.

הוראות שני החוזרים דלעיל חלות על חברות ביטוח - לגבי התחייבויות תלויות תשואה, על חברות מנהלות - לגבי קופות הגמל וקרנות הפנסיה שבניהולן ועל קרנות הפנסיה הוותיקות.

5.1.6 ביום 24 במרס 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופת גמל)(משיכת כספים מקופת גמל)(חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה)(הוראת שעה), התשע"ד-2014. התקנות קובעות כי עמית אשר באחד מחשבונותיו בקופת גמל מורשית (קופת גמל לתגמולים, קופת גמל לא משלמת לקצבה וקופת גמל אישית לפיצויים, שאינה קופת ביטוח) קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעביד, יהא רשאי למשוך את כספי התגמולים מחשבונו בקופה בסכום חד פעמי, בכפוף לתנאים הבאים: (א) בחשבונו בקופת הגמל המורשית לא הופקדו כספים מיום 1 בינואר 2012 ואילך; (ב) לא הועברו לחשבונו של העמית או ממנו כספים מקופת גמל אחרת או אל קופת גמל אחרת, לפי העניין, מיום 1 בינואר 2013 ואילך; (ג) היתרה הצבורה הכוללת של העמית בכל חשבונותיו בקופת הגמל המורשית ביום שלפני יום 1 בינואר 2013 לא עלתה על 7,000 ש"ח. התקנות בתוקף עד ליום 31 במרס 2015.

ביום 26 במרס 2014 פורסם חוזר שעניינו משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופת גמל, במסגרתו נקבעו הוראות בנוגע להודעות ופרסומים לעמיתים בנוגע למשיכת הכספים המותרת על פי התקנות דלעיל ודיווחים למפקח.

סכום הצבירה בחשבונות עליהם חלה ההוראה אינו מהותי ביחס לסך הנכסים המנוהלים בחברות המנהלות בקבוצה. בשלב זה נמשכו כספים בהיקף לא מהותי.

5.1.7 ביום 24 במרס 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(דמי ניהול)(תיקון), התשע"ד-2014, במסגרתן נקבע כי קופת גמל שאינה קופת ביטוח תהיה רשאית לגבות מעמית, אשר באחד מחשבונותיו קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעביד אשר הופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008, דמי ניהול על פי הגבוה מבין דמי הניהול המקסימליים הקבועים בתקנות עובר לתיקון או סכום שלא יעלה על 6 ש"ח לחודש, וזאת החל מיום 1 בינואר 2016.

5.1.8 ביום 1 בינואר 2014 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות)(תיקון), התשע"ד-2013, במסגרתו הוארך תוקף

הגדרת "עמלת ניהול חיצוני" הקבועה בסעיף 3 לתקנות, עד ליום 31 במרס 2014. תחילתן של התקנות ביום 1 בינואר 2014.

ביום 1 באפריל 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, במסגרתן הוגבל שיעור ההוצאות אותו ניתן לגבות מנכסי החוסכים בנוסף על דמי הניהול, וכן נקבע כי סך כל ההוצאות הישירות המפורטות בתקנות, לרבות "עמלת ניהול חיצוני", עד ליום 31 בדצמבר 2017, לא יעלה על 0.25% מסך הנכסים המנוהלים על-ידי הגוף המוסדי. תחילתן של התקנות ביום 1 באפריל 2014 (נקבעו הוראות מעבר ביחס להוצאות ישירות שמקורן בעסקאות שבוצעו לפני יום התחילה).

ביום 8 באפריל 2014 פורסמה טיוטת חוזר שעניינה חוזר הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות שמספרו 4-9-2012 - תיקון. במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד-2014, הותרה הוצאה בעד השקעה של קופת גמל בתעודות סל בישראל לפי מדדים שעליהם יורה המפקח ובתנאים שיורה, ובלבד שמנפיק התעודה אינו צד קשור לחברה המנהלת של קופת הגמל. מטרת הטיוטה הינה לקבוע באילו מדדים ותנאים תותר ההוצאה כאמור, ובין היתר, כי בהתקיים התנאים הקבועים בתקנות, יהיה גוף מוסדי ראשי לגבות את עמלת הניהול שגובה מנפיק תעודת סל, העוקבת אחר אחד המדדים הקבועים בטיוטה, בשיעור שלא יעלה על 0.1% מהשווי ההוגן של התעודה. רשימת המדדים תיבחן על-ידי המפקח אחת לתקופה בהתאם להתפתחויות בשוק ההון ובקרוב הגופים המוסדיים. הוראות הטיוטה, לכשיתפרסמו כחוזר, יחולו על כל הגופים המוסדיים, למעט מבטחים ביחס להתחייבויות שאינן תלויות תשואה. תחילתן של ההוראות ביום 1 במאי 2014, ואולם בשנת 2014 גוף מוסדי יהא ראשי לגבות הוצאות מנכסי קופת גמל או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, לפי העניין, גם בעד השקעה בתעודות סל העוקבות אחר מדדים הנמנים בטיוטה, ובלבד שהתעודות נרכשו לפני יום 1 באפריל 2014.

5.1.9 במהלך שנת 2013 וכן במהלך תקופת הדוח פרסם המפקח חלקים שונים בחוזר המאוחד שיחליף את כלל חוזרי המפקח ויאגד את הוראותיהם במסגרת אחת, וביניהם:

- מבוא לחוזר המאוחד - מגדיר את תחולתן ותחילתן של הוראות החוזר המאוחד ביחס לחוזרי המקור ששובצו וישובצו בפרקיו השונים של החוזר המאוחד ואת מעמדן של הוראותיו.
- פרק ההוראות לחוזה ביטוח כללי - מכיל הגדרות לחוזה ביטוח כללי והוראות בעניין חובות חברת ביטוח בתחום הפעילות.
- פרק ההוראות לקרן פנסיה - מכיל הוראות לעניין חובות חברה מנהלת של קרן פנסיה בתחום הפעילות.
- פרק ההוראות לקופת גמל שאינה קופת ביטוח ואינה קרן פנסיה - מכיל הוראות לעניין חובות חברה מנהלת בתחום הפעילות.
- פרק ניהול נכסי השקעה והעמדת אשראי אגב השקעות - מכיל הוראות לעניין תשתית ארגונית ותפעולית, תנאים וכללים לניהול נכסי השקעה בידי גוף מוסדי ותנאים ספציפיים לניהול נכסי השקעה של משקיע מוסדי, לניהול נכסים המוחזקים כנגד התחייבויות שאינן תלויות תשואה של חברות ביטוח ולניהול נכסים המוחזקים כנגד הון עצמי של חברה מנהלת.
- פרק ביקורת פנימית - מכיל הוראות לעניין מינוי, כהונה וסיום כהונה של מבקר פנים.
- פרק ניהול סיכונים - מכיל הוראות לעניין מינוי, כהונה וסיום כהונה של מנהל סיכונים.
- פרק רואה חשבון מבקר - מכיל הוראות לעניין מינוי וכהונה של רואה חשבון מבקר.

כניסתן לתוקף של מרבית ההוראות ביום 1 באפריל 2014, ושל חלקן ביום 1 במאי 2014. כמו כן, המפקח פרסם טיוטות של פרקים שונים בחוזר המאוחד, וביניהן שער הוראות למוצרים, פרק ממשל תאגידי וניהול סיכונים, פרק הדיווחים לממונה על שוק ההון, פרק המדידה, פרק מידע נדרש באתר אינטרנט של גוף מוסדי ופרק הוראות לתוכניות ופוליסות ביטוח בריאות.

5.2 הצעות חוק, תזכירי חוק וטיטות תקנות

5.2.1 ביום 9 בנובמבר 2014 פורסמה טיוטה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (אגרה שנתית לחברה מנהלת), התשס"ז-2007, במסגרתה מוצע לקבוע בין היתר, כי סכום האגרה שישולם יהיה תלוי בהיקף הנכסים של קופות הגמל שבניהול החברה המנהלת וסכום נוסף עבור כל קופת גמל או מסלול השקעה שבניהולה של החברה.

5.2.2 ביום 27 באוקטובר 2014 פורסמה טיוטה לתיקון תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך), תשס"ט-2009 במסגרתה מוצע לקבוע כי ההליך התחרותי לפיו תבוצע רכישה ומכירה של ניירות ערך יתקיים בין 8 משתתפים לפחות (במקום 4) ויערך לכל אפיק השקעה בניירות הערך כפי שיוגדר על ידי ועדת ההשקעות של המשקיע המוסדי. כמו כן, הבחירה בזוכה אחד או מספר זוכים בהתאם להחלטת ועדת ההשקעות, יהיו מנומקות ומתועדות בפרוטוקול שייחתם בידי חברי הוועדה. בנוסף, מוצע לקבוע תנאי נוסף לרכישה ומכירה של ניירות ערך באמצעות צד קשור, לפיו באפיק ההשקעה שבו נבחר הצד הקשור, נבחר לפחות זוכה נוסף שאינו צד קשור והעמלה שתשולם לצד הקשור בשל רכישה או מכירה, כאמור, לא תעלה על העמלה הנמוכה ביותר שתשולם לזוכה הנוסף באותו אפיק השקעה. וכן, לקבוע מקרים נוספים בהם לא יחולו ההוראות בדבר קיומו של ההליך התחרותי וההתקשרות עם צד קשור, ובהם: רכישה ומכירה לצורך ביצוע עסקה חד פעמית בנסיבות מיוחדות שיירשמו ובאישור מראש ובכתב של ועדת ההשקעות, ורכישה ומכירות באפיק השקעה הנעשית במישרין על-ידי חבר בורסת חוץ העומדת בתנאים הקבועים בטיטה. תחילתן של תקנות אלה, לכשיתפרסמו כמחייבות, 180 יום מיום פרסומן.

5.2.3 ביום 17 בספטמבר 2014 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח דמי עמילות), התשע"ד-2014. בהתאם לטיטה, לא ניתן יהיה לתגמל סוכני ביטוח באמצעות פרסים או מתנות וחלק מהותי המועבר לסוכן הביטוח יהיה עבור השירות שהוא יעניק ללקוח לאורך חיי המוצר. עוד נקבע בטיטה שבמקרים שבהם נותק הקשר עם הלקוח או שהלקוח נפטר, יופסק תשלום העמלות. בנוסף, התקנות המוצעות אוסרות על תשלום עמלות לסוכן התלויות בגובה דמי הניהול שמשלם הלקוח בעבור המוצר. הוראה נוספת אוסרת על חברה לשלם לשני סוכנים במקביל.

5.2.4 ביום 16 בספטמבר 2014 פורסם תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס'), התשע"ד-2014 אשר מטרתו להגביר את השקיפות לגבי דמי הניהול הנגבים ממצטרפים חדשים, זאת לצורך הקמת חשבון דמי ניהול באמצעותו ניתן יהיה להשוות בין דמי הניהול בקופות השונות, במסלולי החיסכון הפנסיוני השונים על ידי הסמכת המפקח לקבל מחברות מנהלות של קופות הגמל דיווחים אודות דמי הניהול שנקבעו עבור מצטרפים חדשים וכן לקבוע כי חברה מנהלת תהיה רשאית לגבות ממצטרפים חדשים דמי ניהול רק בשיעורים שדווחו למפקח.

5.2.5 ביום 9 ביוני 2014 פורסם תזכיר חוק שעניינו תגמול נושאי משרה במוסדות פיננסיים (אישור מיוחד והגבלת הוצאות בשל תגמול חריג), התשע"ד-2014, במסגרתו מוצע לקבוע, בין היתר, מנגנון תאגידי לאישור עסקה למתן תגמול העולה על 3.5 מיליוני ש"ח בשנה לנושא

משרה בכירה או לעובד בגוף פיננסי. כמו כן, מוצע לקבוע כי בבירור הכנסתו החייבת של אדם לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושא משרה ועובדי הגוף הפיננסי שהם מעבר לתקרה של 3.5 מיליון ש"ח בשנה, כאשר מתקרה זו יופחתו הוצאות שאינן מותרות לניכוי לצרכי מס.

5.2.6 ביום 10 במרס 2014 פורסמה ברשומות הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' 6), התשע"ד-2014, במסגרתה מוצע לקבוע, בין היתר, את ההוראות הבאות: (א) מעסיק לא יוכל להתנות ביצוע עסקה במוצר פנסיוני בכך שתבוצע באמצעות בעל רישיון מסוים, ובכלל זה בעל רישיון המספק למעביד שירותי תפעול. כמו כן, המעביד לא יוכל להתנות מתן שירות אחר אשר עליו לספק לעובד, ובכלל זה שירותי התפעול עצמם או מתן הטבה מטעמו, לרבות הנחה שהשיג בדמי הניהול בעבור עובדיו, בביצוע העסקה כאמור; (ב) בעל רישיון לא יתנה קניית מוצר פנסיוני אחד בקניית מוצר פנסיוני אחר, ממנו או מאדם אחר, אלא אם קיים קשר עסקי סביר בין הביטוח המבוקש לבין קיום התנאי, וזאת למעט אם קיבל אישור לכך מהממונה; (ג) החלת מגבלות בעניין אבטחת מידע, החלות כיום לגבי מידע המועבר באמצעות מערכת סליקה פנסיונית, גם על כספים, אשר יועברו בעתיד באמצעות המסלקה ועל נתונים אודות הכספים כאמור.

5.3 חוזרים

5.3.1 ביום 16 בנובמבר 2014 פורסם חוזר שעניינו התניות בהסדרים פנסיוניים הכוללים כיסויים ביטוחיים, שמטרתו לקבוע הוראות אשר יצמצמו את החשש לניגודי עניינים בין המעסיק לבין עובדיו, במסגרת ההצטרפות להסדרי חיסכון פנסיוני, וכן למנוע התניות הנחה בדמי ניהול במוצר פנסיוני או בעלות הכיסוי הביטוחי ברכישת מוצר או שירות אחר. הוראות החוזר חלות לגבי פוליסות ביטוח חיים ריסק מוות או אובדן כושר עבודה, אישיות או קבוצתיות, שישווקו או יחודשו לאחר מועד התחילה של החוזר. תחילתו של החוזר ביום פרסומו.

5.3.2 ביום 17 בספטמבר 2014 פורסם חוזר מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני שעניינו "ממשק מעסיקים" המגדיר מבנה אחיד להעברת נתונים שמעביר מעביד לחברה מנהלת על הפקדת תשלומים לקופת גמל והיזון חוזר שמעבירה חברה מנהלת למעביד בשל הדיווח האמור בהתאם לתקנה 13 לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תשלומים לקופת גמל), התשע"ד-2014 הוראות החוזר ייכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2015 למעט הוראות ממשק מעסיקים אשר ייכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2016.

5.3.3 ביום 18 באוגוסט 2014 פורסם חוזר שעניינו הסכמים למתן שירותים שמטרתו להתמודד עם החשש שמניעים זרים ישפיעו על שיקול דעתו של הבנק שמשמש הן כיועץ פנסיוני והן כמתפעל של גוף מוסדי, במסגרת הליך הייעוץ הפנסיוני. החוזר קובע כי המפקח תראה כל התקשרות בין יועץ פנסיוני לבין גוף מוסדי למתן שירותי ניהול, תפעול או כל הסכם דומה כיוצרת זיקה אסורה, לפי חוק הייעוץ הפנסיוני, אלא אם היא עומדת במגבלות שנקבעו בחוזר בנוגע לתוכן השירות שיועץ פנסיוני רשאי לספק לגוף מוסדי במסגרת הסכם התפעול. כמו כן החוזר קבע מגבלה לגבי התמורה השנתית עבור הסכמי תפעול. תחילתו של החוזר ביום פרסומו.

5.3.4 ביום 12 באוגוסט 2014 פורסם חוזר שעניינו משיכת כספים מחשבון של עמית שנפטר עם יתרה נמוכה, בו נקבעו הוראות לתשלום כספי עמית שנפטר, אשר יתרתו אינה עולה על 5,000 ש"ח, ללא המצאת צו ירושה או צו קיום צוואה, במקרים בהם אין בידי הגוף המוסדי הוראת מינוי מוטבים. הוראות החוזר חלות על כל החברות המנהלות של קופות גמל שאינן קופות ביטוח ואינן קרנות פנסיה ותחילתו מיום פרסומו.

- 5.3.5 **ביום 5 באוגוסט 2014 פורסמה טיוטת עמדת ממונה בנושא הוצאות ישירות בשל השקעה בקרן של קרנות.** טיוטת העמדה קובעת כי במבני השקעה של קרן של קרנות או במבנים דומים לה, יש לכלול במסגרת המגבלה לעניין ההוצאות הישירות (בהתאם לפירוט בסעיף 5.1.8), בנוסף להוצאות שנובעות מההשקעה בקרן של קרנות, גם את ההוצאות שמשלם המשקיע המוסדי, במישרין או בעקיפין, בהתאם לחלקו, בכל אחת מהקרנות המשניות שמוחזקות על ידי קרן של קרנות.
- כמו כן במקביל לפרסום טיוטת העמדה פורסם תיקון לחוזר המאוחד שמפנה לטיוטה.
- 5.3.6 **ביום 23 ביולי 2014 פורסם חוזר שעניינו דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי,** אשר קובע מתכונת דיווח שנתי ורבעוני למוצרי חיסכון פנסיוני וביטוח חיים, לרבות פוליסות קבוצתיות לביטוח חיים למקרה מוות ואובדן כושר עבודה. החוזר מחליף שורה של חוזרים בנושא, מרחיב את חובות הגילוי המוטלות על גופים מוסדיים ומפשט את המידע המוצג בדוח, כך שהדוח ישמש כלי מעקב ובקרה יעיל לעמיתים ולמבוטחים. הוראות החוזר יחולו החל מהדוח השנתי לשנת 2014, למעט הוראות לגביהן נקבע שיכנסו לתוקף החל מהדוח השנתי לשנת 2015.
- 5.3.7 **ביום 18 ביוני 2014 פרסמה המסלקה הפנסיונית הבהרה הכוללת פירוט כללים לאופן הטיפול במסלקה במקרה של דיווח מוצרים בעלי אותו מספר חשבון.** הבהרה קובעת כי הטיפול הניתן בדיווח מספרי פוליסות/חשבון כפולים במקרים המתוארים בהבהרה ישתנה כך שבמקום "דריסת" המידע הקיים במידע חדש, יתווסף המידע החדש לתיק ההתכתבויות בבקשה.
- 5.3.8 **ביום 18 ביוני 2014 פרסם המפקח שני חוזרים גופי מוסדיים בנושא הדוחות הכספיים של חברות מנהלות.** האחד עניינו עדכון הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוחות הכספיים השנתיים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים (IFRS) השני עדכון מבנה הגילוי בדוחות הכספיים הרבעוניים של חברות מנהלות בהתאם לתקני הדיווח הבינלאומיים הנדרש בהתאם לתקינה בינלאומית (IFRS). עדכונים אלו נובעים מעדכונים דומים שבוצעו בדוחות הכספיים השנתיים של חברות ביטוח ומעדכוני תקינה בינלאומית.
- 5.3.9 **ביום 10 ביוני 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות).** בחוזר נקבע באילו מדדים ותנאים תותר הוצאה בעד השקעה של קופת גמל בתעודות סל בישראל (בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים) (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות) (תיקון מס' 2), התשע"ד-2014). הוראות החוזר חלות מיום הפרסום על כל הגופים המוסדיים בישראל, למעט מבטחים ביחס להתחייבויות שאינן תלויות תשואה. בשנת 2014 גוף מוסדי יהא רשאי לגבות הוצאות מנכסי קופת גמל או מכספים העומדים כנגד התחייבויות תלויות תשואה, גם בעד השקעה בתעודות סל העוקבות אחרי המדדים המנויים בחוזר, ובלבד שהתעודות נרכשו לפני יום 1 באפריל 2014.
- 5.3.10 **ביום 10 ביוני 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד - ניהול נכסי השקעה (שטר נאמנות).** בחוזר נוספו תנאים אשר בהתקיימם גוף מוסדי יהא רשאי לרכוש איגרת חוב לא ממשלתית רגילה, שהונפקה בישראל החל מיום 1 בנובמבר 2013, בשוק הראשוני או בשוק המשני (התנאים לא יחולו על הרחבות סדרה של איגרות חוב שהונפקו עד ליום 31 באוקטובר 2013) והוראה לפיה הגוף המוסדי נדרש לוודא כי שטר הנאמנות משקף את מדיניות ההשקעה שנקבעה על ידו. הוראות החוזר נכנסו לתוקף ביום פרסומן.
- 5.3.11 **ביום 5 ביוני 2014 פורסם חוזר שעניינו תיקון הוראות החוזר המאוחד בנוגע להסדרת הצטרפות עמית לקופת גמל שאינה קופת ביטוח או קרן פנסיה.** במסגרת החוזר בוטלה חובת

קבלת מסמך הצטרפות חתום על ידי העובד וצילום תעודת הזהות שלו. כמו כן החברה המנהלת רשאית לקבל מסמך מינוי מוטבים שאינו מקור, בכפוף לכך שתבצע שיחת טלפון עם העמית, תאשר את הוראות המינוי, וכן תתעד את השיחה עמו. תחילתו של החוזר 30 יום ממועד פרסומו.

5.3.12 ביום 2 ביוני 2014 פרסם המפקח חוזר שעניינו הנהגת תכנית ביטוח ותקנון קופת גמל (שמתקן חוזר קודם בנושא מיום 30 בדצמבר 2013), במסגרתו נוספה הוראה לעניין דיווח שנתי למפקח לגבי כל תכנית שהפכה ל"תכנית פעילה לא משווקת"; נוספו הבהרות בעניין הגשת תכניות לביטוח קבוצתי לאישור המפקח; נדחה מועד כניסתן לתוקף של הוראות הנוגעות לתכנית לביטוח סיעוד קבוצתי ליום 31 בדצמבר 2014. תחילתן של הוראות החוזר ביום 2 ביוני 2014.

5.3.13 ביום 10 באפריל 2014 פרסם חוזר שעניינו מדיניות תגמול בגופים מוסדיים (אשר מבטל את החוזר הקיים בנושא), שקובע הוראות לעניין גיבוש מדיניות תגמול של נושאי משרה, בעלי תפקיד מרכזיים ועובדים אחרים בגופים מוסדיים. בחוזר נקבע כי הדירקטוריון ידון ויאשר את מדיניות התגמול, לאחר שדן בהמלצות ועדת התגמול (שתמונה על-ידו לצורך כך, בהתאם להרכב הועדה כפי שנקבע בחוזר). כמו כן, הדירקטוריון יבחן, אחת לשנה, את מדיניות התגמול ויקבע את אופן הפיקוח על יישומה. מדיניות תגמול לתקופה העולה על שלוש שנים תאושר על-ידי הדירקטוריון לפחות אחת ל-3 שנים. כמו כן, בחוזר נקבעו ההוראות הבאות:

(א) התקשרות גוף מוסדי עם נושא משרה בנוגע לתנאי כהונתו והעסקתו תהא טעונה אישור ועדת תגמול ואישור הדירקטוריון, ולגבי דירקטור תהא טעונה גם אישור האסיפה הכללית;

(ב) הוראות לעניין מדיניות התגמול, כגון: המדיניות תיקבע על בסיס רב שנתי, על מי תחול, השיקולים שבהתאם להם יש לקבוע את המדיניות, הבאת עקרונות התגמול לידיעת עובד בהתאם לרלוונטיות אליו; (ג) הוראות לעניין קביעת הרכיב המשתנה בתנאי התגמול: קריטריונים לקביעתו, תמהיל הרכיב המשתנה, הגבלות לגביו, הפחתתו או ביטולו ועוד; (ד) הוראות לעניין תגמול בעלי תפקידים העוסקים בבקרה, בשיווק, מכירה ותיווך; (ה) הוראות לקיום בקרה, ביקורת, תיעוד המדיניות ופרסומה.

הוראות החוזר חלות, החל מיום 1 ביולי 2014, על כל הגופים המוסדיים. במסגרת החוזר נקבעו הוראות מעבר לגבי הסכמים קיימים. ביום 1 ביולי 2014 אישרו הדירקטוריונים של הגופים המוסדיים עדכונים למדיניות התגמול של הגופים המוסדיים בהתאם להוראות החוזר - ראה סעיף 3 לעיל.

5.3.14 ביום 26 במרץ 2014 פרסם חוזר שעניינו משיכת כספים מחשבונות קטנים בקופת גמל, במסגרתו נקבעו הוראות בנושאים הבאים: (א) חברה מנהלת תשלח לעמית, אשר רשאי למשוך כספים כאמור בתקנות, הודעה נפרדת על זכותו למשיכת כספי התגמולים ועל משמעות הותרת הכספים בקופת הגמל לעניין גביית דמי ניהול מינימאליים החל מיום 1 בינואר 2016. ההודעה תהיה במתכונת הקבועה בנספח לחוזר, ותשלח לכל המאוחר עד ליום 30 באפריל 2014; (ב) חברה מנהלת תציג באופן בולט ומודגש בדף הבית של אתר האינטרנט שלה קישור לדף אינטרנט ייעודי בעניין משיכת כספים כאמור, אשר יכלול דברי הסבר בעניין האפשרות למשיכת כספים אלו ופירוט הדרכים למשיכתם; (ג) הוראות לעניין דיווחים רבעוניים למפקח על חשבונות קטנים בגוף המוסדי. הוראות החוזר חלות על חברות מנהלות של קופות גמל החל ממועד כניסתן לתוקף של התקנות כאמור.

סכום הצבירה בחשבונות עליהם חלה ההוראה אינו מהותי ביחס לסך הנכסים המנוהלים בחברות המנהלות בקבוצה. בשלב זה לא ניתן להעריך את מספר העמיתים שיממשו את הזכאות למשיכת הכספים בפטור ממס, ולפיכך לא ניתן להעריך את ההשפעה על היקף הנכסים המנוהלים בידי החברות המנהלות בקבוצה.

<u>טיוטות חוזרים</u>	5.4
5.4.1 ביום 5 בנובמבר 2014, פרסם המפקח טיוטת חוזר מסלולי השקעה בקופות גמל במסגרתה מוצע לקבוע כללים לניהול מסלולי השקעה בקופת גמל שאינה קרן השתלמות, הכוללים מודל השקעות תלוי גיל לעמיתים חדשים שאינם מקבלים קצבה, מסלול השקעה לקצבאות, ומסלולי השקעה מתמחים.	5.4.1
5.4.2 ביום 4 בנובמבר וביום 19 באוקטובר 2014, פרסם המפקח טיוטות חוזרים לעניין מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני שמטרתם להסדיר את תהליכי העברת המידע והכספים בין הגורמים השונים בשוק החיסכון הפנסיוני, לרבות לצורך מתן ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני. זאת, במטרה לייעל את תהליכי העבודה, להסיר חסמים טכנולוגיים, לעודד ולתמוך בקיומו של שוק תחרותי, משוכלל ומפותח, תוך הגברת השקיפות ושיפור מהימנות וזמינות המידע הרלוונטי לחסכונותיו הפנסיוניים של הציבור.	5.4.2
5.4.3 ביום 29 ביולי 2014 פרסם המפקח טיוטת חוזר לתיקון פרק 4 של החוזר המאוחד בנושאים של הפעלת סלי השקעה ומדיניות השקעה צפויה. מטרת טיוטת החוזר היא לקבוע את הכללים לניהול סלי השקעות סחירים ושאינם סחירים על ידי מספר משקיעים מוסדיים הנמנים על אותה קבוצת משקיעים. טיוטת החוזר כוללת מספר תיקונים בנוגע לפרסום הצהרה מראש של משקיע מוסדי על מדיניות השקעה צפויה.	5.4.3
5.4.4 ביום 15 ביולי 2014 פרסם המפקח טיוטת חוזר רשימת נכסי הגופים המוסדיים ברמת הנכס הבודד. מטרת טיוטת החוזר הינה לעדכן ולאחד את הוראות הדיווח בנוגע לרשימת נכסים רבעונית של גופים מוסדיים ברמת נכס בודד, על מנת לשפר את איכות הדיווח וזמינותו.	5.4.4
5.4.5 ביום 13 ביולי 2014 פורסמה טיוטת חוזר בנושא מבנה הדוח החודשי של קופות גמל שמטרתו עדכון ושיפור מתכונת הדוח חודשי של קופות גמל.	5.4.5
5.4.6 ביום 18 ביוני 2014 פרסם המפקח טיוטת תיקון לחוזר ייפוי כוח לבעל רישיון וכללי מערכת מסלקה. בטיטת החוזר מפורטות שיטות נוספות לאימות ייפוי כוח על ידי בעל רישיון ובכלל זה אימות באמצעות עובד שאינו בעל רישיון או באמצעות שימוש במכשיר בנק אוטומטי. כמו כן, סעיף התחילה מבהיר הוראות שנוגעות לשימוש בייפוי כוח עבור לקוחות שלהם ניתן ייעוץ פנסיוני טרם מועד פרסום התיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיונית מרכזית), התשס"ה – 2005 ביום 10 במרץ 2011, לעניין מערכת סליקה פנסיונית מרכזית.	5.4.6
5.4.7 ביום 16 ביוני 2014 פרסם המפקח טיוטת חוזר סוכנים ויועצים 56-2014 שעניינה "מסמך הנמקה - טיוטה שנייה" ("הטיוטה השנייה"), אשר מטרתה הינה לקבוע מבנה ממוקד ואחיד למסמך ההנמקה, שיימסר ללקוחות על-ידי יועץ או סוכן שיווק פנסיוני אגב הליך ייעוץ או שיווק פנסיוני. בין הנושאים והשינויים המוצעים בטיטה השנייה, נמנים, בין היתר, הנושאים הבאים: 1. פורמטים למסמכי הנמקה שונים ביניהם מסמך הנמקה מלא, מסמך הנמקה ממוקד ומסמך הנמקה ממוקד לפעולות מסוימות. 2. החוזר מגדיר באילו מצבים יימסר ללקוח כל אחד ממסמכי הנמקה, ומגדיר מקרים בהם ישנה אפשרות להעביר סיכום שיחת ייעוץ או שיווק פנסיוני, במקום לערוך מסמך הנמקה. 3. מוצע לקבוע נוסח הצהרה לחתימת הלקוח במקרה בו הלקוח התבקש ולא מסר מידע. 4. מוצע לקבוע הוראות לעניין פעולה במוצר פנסיוני שאינה נעשית בפגישה פנים אל פנים. 5. צירוף לקוח למוצר פנסיוני יבוצע רק לאחר שהגוף המוסדי קיבל לידי את מסמך ההנמקה ואימת את נכונות הנתונים הנוגעים ללקוח ביחס לגוף המוסדי.	5.4.7
5.4.8 ביום 25 במאי 2014 פורסם על ידי המסלקה הפנסיונית כללי מערכת ממשקי המסלקה מול גופים מוסדיים- טיפול בחוסך- כולל 9201- טיוטה. הממשק מפרט את חוקיות התשובות שעל גוף מוסדי לענות למסלקה הפנסיונית במקרה של פנייה שנעשית על ידי חוסך פרטי.	5.4.8

5.4.9 ביום 10 באפריל 2014 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים שעניינה דיווח שנתי בגין פרמיות, פוליסות ותשלום עמלות של גופים מוסדיים, במסגרתה מוצע להסדיר את הדוחות שעל גופים מוסדיים להגיש לממונה לגבי היקף הפעילות בשוק ההפצה, ובכלל זה, היקף הפרמיות המועברות אליהם, דמי עמילות המשולמים על ידם לסוכני ביטוח ועמלות ההפצה המשולמות על ידם ליועצים פנסיוניים. הוראות הטיוטה, לכשיתפרסמו כחוזר, יחולו על כל הגופים המוסדיים, למעט קרנות פנסיה ותיקות, החל מיום 1 בינואר 2015.

באותו יום פורסמה טיוטת חוזר סוכנים ויועצים שעניינה דיווח שנתי בגין עמלות ופרטי תאגיד - טיוטה, שמטרתה הינה להסדיר דיווח שוטף ממוכן של בעלי רישיון תאגיד לממונה, על מנת לאפשר לממונה לקבל מידע עדכני לגבי בעלי רישיון שבפיקוחו. הדיווח יכלול מידע לגבי פרטי בעלי רישיון תאגיד ונתונים לגבי היקף פעילותם, בחלוקה לפי ענפי ביטוח. טיוטת החוזר, לכשתתפרסם כחוזר, תחול על בעלי רישיון תאגיד, החל ביום 1 בינואר 2015.

כמו כן, פורסמה טיוטת חוזר סוכנים ויועצים שעניינה דיווח נתוני הייעוץ הפנסיוני – טיוטה, במסגרתה מוצע להסדיר את הדוחות שעל תאגידי בנקאיים בעלי רישיון יועץ פנסיוני להגיש לממונה, לגבי היקף הפעילות של התאגיד בתחום הייעוץ הפנסיוני. הדיווח יכלול נתונים לגבי היקף פעילות הייעוץ הפנסיוני בחלוקה לסניפים ובחלוקה למוצרים הפנסיוניים. בנוסף, הדיווח יכלול שינויים שבוצעו במהלך הרבעון בהסכמי ההפצה עליהם חתם התאגיד הבנקאי עם גופים מוסדיים. הוראות הטיוטה, לכשתתפרסם כחוזר, יחולו על כל התאגידי בעלי רישיון יועץ פנסיוני, החל ביום 1 בינואר 2015.

5.5 הנחיות והבהרות

5.5.1 ביום 3 בנובמבר 2014 פורסמה הבהרה שעניינה "זיהוי ואימות פרטי עמיתים ומבוטחים- הבהרה לצווי איסור הלבנת הון" אשר מטרתה להבהיר את הליכי הזיהוי והאימות, כפי שמופיעים בהוראות צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול של רישומים של קופת גמל וחברה המנהלת קופת גמל), התשס"ב-2001 וצו איסור הלבנת הון (חובות דיווח וניהול רישומים של מבטח וסוכן ביטוח), התשס"ב-2001. בהתאם להבהרה יש לבצע אימות וזיהוי לאדם המתגורר מחוץ לישראל אך רשום במרשם האוכלוסין, בנסיבות בהן משרד הפנים מסרב להנפיק לו תעודת זהות ובמקום זאת ניתנת לו תמצית רישום במרשם האוכלוסין שבה נרשם ונחתם כי "הנ"ל אינו מתגורר בארץ" בהתאם להוראות החלות על "תושב חוץ" וכן יש להשוות את פרטי הזיהוי גם עם הדרכון הישראלי ועם תמצית הרישום ממרשם האוכלוסין.

5.5.2 ביום 26 באוקטובר 2014, פרסמה סגנית בכירה לממונה על שוק ההון הבהרה בנוגע ליכולתו של קרובו של לקוח לבצע פעולות בשם הלקוח במהלך ייעוץ פנסיוני. בהבהרה נקבע כי ניתן לבצע ייעוץ פנסיוני ללקוח באמצעות קרובו, וזאת בכפוף לקבלת ייפוי כוח מהלקוח וזיהויו של הקרוב על ידי בעל הרישיון. יודגש כי יש להבהיר מפורשות בנוסח ייפוי הכוח אם פעולת הייעוץ כוללת גם ביצוע פעולות במוצר.

5.5.3 ביום 2 ביוני 2014 פרסם המפקח הבהרה בעניין סעיף 20 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, לפיה מניעת אפשרות של עובד לממש הצטרפות לקופת גמל מסוימת, לרבות מניעת הצטרפות בהתאם לתנאים שהוסכמו בין העובד לבין קופת הגמל, אינה עומדת בהוראות סעיף 20(א) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

5.5.4 ביום 27 באוגוסט 2013 פרסם המפקח הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת ("ההכרעה"). עניינה של ההכרעה בהשבתם של דמי ניהול לעמיתים, במקרים בהם הועלו דמי ניהול ללא הודעה מראש, כנדרש בתקנה 53(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ("התקנה"). בהתאם להכרעה, לא יאוחר מיום 1 בינואר 2015 חברה מנהלת תבדוק את כל החשבונות שבהם הועלו דמי ניהול בתקופה שמתחילה ביום 1 בינואר 2006 ומסתיימת ביום 31 בדצמבר 2009 ("תקופת ההשבה"), ותשיב

לכל עמית שנגבו ממנו דמי ניהול שלא בהתאם לתקנה, ושלא חל לגביו אחד הסייגים הנזכרים בהכרעה, את הכספים שנגבו ממנו ביתר. הגופים המוסדיים פטורים מבדיקה פרטנית והשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, במקרים בהם דמי ניהול בחשבונות העמיתים נקבעו בהתאם להסכם או הסדר בין החברה המנהלת לבין המעסיק או ארגון עובדים ובמקרים בהם קופת הגמל נוהלה במהלך תקופת ההשבה בידי חברה מנהלת שבבעלות תאגיד בנקאי. הגופים המוסדיים פטורים מהשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, מקרים בהם ניתנה לעמית הודעה על שיעור ההטבה ותקופת ההטבה ומקרים בהם ההעלאה בוצעה לאחר הודעה לעמית שלחברה יש אסמכתא לגביה. החברה החלה לפעול בהתאם לתכנית העבודה שהכינה (שנדרש בהתאם להוראות ההכרעה) וקיימת הפרשה בספרי החברה בקשר עם ההכרעה.

ביום 7 במאי 2014 פורסם נוסח הצהרה לפי סעיף 2(ג)(1)(ג) להכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת. עפ"י ההכרעה העקרונית לעניין דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת מיום 27 באוגוסט 2013, קיימים מספר מקרים בהם הגוף המוסדי פטור מבדיקה פרטנית ומהשבת כספים יזומה, ובהם, בין היתר, כאשר ניתנה הצהרת הדירקטוריון, מנכ"ל החברה או מבקר הפנים של החברה, בנוסח שקבע הממונה, על קיום תהליך עבודה סדור בעניין אישור ומשלוח הודעות על הנחות בדמי ניהול אשר כללו גם את המידע על תקופת ההנחה, בתקופת ההשבה. ע"פ ההצהרה, על יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל או מבקר הפנים של החברה המנהלת, להצהיר ולאשר את נכונות ההצהרה בפני עו"ד, כי בתאריכים הרלוונטיים התקיים בחברה המנהלת תהליך עבודה סדור של אישור ומשלוח הודעות לעמיתים על הנחות בדמי ניהול אשר כללו מידע גם על תקופת ההנחה.

ביום 12 באוגוסט 2014 פרסם המפקח הבהרה להכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת הקובעת כי השבת כספים בהתאם להכרעה תכלול דמי ניהול שנגבו מאותם עמיתים שהועלו בחשבונותיהם דמי הניהול, בניגוד להוראת תקנה 53ב(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, גם לאחר ה- 31 בדצמבר 2009.

5.5.5 **ביום 6 באפריל 2014 פרסם המפקח מכתב שעניינו ניהול המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום**, לפיו היה על הגופים המוסדיים לערוך במהלך חודש יוני 2014 תרגיל מבוקר להמשכיות עסקית בעת מלחמה כוללת, וזאת בהמשך לתרגיל שנערך במהלך חודש אוקטובר 2013. עיקרו של התרגיל היה בחינה מתודית בהנהלה הבכירה של הגוף המוסדי, של מוכנותו לתרחיש בו אתר הפעילות הראשי של החברה ספג פגיעה קשה וכתוצאה מכך הוא איננו זמין. בהתאם לכך ביום 26 ביוני 2014 בוצע תרגיל המשכיות עסקית בקרב הגופים המוסדיים בקבוצה. ביום 23 בספטמבר 2014 פרסם המפקח עמדת ממונה בנושא ביקורות בנושא המשכי עסקית, במסגרתה צוינו ממצאי התרגיל בחלוקה לתחומים שונים, ובה נקבע כי לאור חשיבות הנושא תימשך בחינת היערכות הגופים המוסדיים להמשכיות עסקית בביקורות פרטניות ובתרגילים, לרבות בחינת הטיפול בליקויים שנתגלו בגופים המוסדיים במהלך התרגילים.

5.5.6 **ביום 12 בפברואר 2014 פרסם המפקח מסמך מדיניות לשליטה בגוף מוסדי**, במסגרתו נקבעו הוראות לעניין שליטה בגוף מוסדי ובעניין הגשת בקשה להיתר שליטה בגוף מוסדי. הוראות המדיניות חלות על כל מבקש היתר חדש ועל מחזיק היתר שליטה קיים, בהתאמות הנדרשות, כאשר נעשה שינוי בהיתר בו הוא מחזיק, אלא אם לדעת המפקח מדובר בשינוי בלתי מהותי של ההיתר.

5.6 עמדות ממונה

5.6.1 **ביום 13 באוגוסט 2014 פורסמה עמדת ממונה - ממצאי ביקורת (שה. 16066-2014) שעניינה ממצאי ביקורת רוחב בנושא איסור הלבנת הון בחברות מנהלות של קופות גמל**, במסגרתה מפורטים הממצאים העיקריים שעלו בביקורות האגף בעניין עמידה בהוראות חוק איסור

הלבנת הון, התש"ס-2000 ("החוק") וצו איסור הלבנת הון (חובת זיהוי, דיווח וניהול רישומים של קופת גמל וחברה המנהלת קופת גמל), התשס"ב-2001 ("הצו"). ממצאי הביקורת מתייחסים, בין היתר, ליישומים ראויים ויישומים חסרים אשר נתגלו במהלך הביקורת בנושאים הבאים: 1. חובות זיהוי - רישום פרטי זיהוי, פרטי זיהוי של מבצע פעולה מעל 50,000 ש"ח, אימות פרטים ודרישת מסמכים, שמירת מסמכי הזיהוי, ניהול רישומים ושמירתם, 2. תהליך תנועת הכסף בחברה - הפקדות ומשיכות, 3. דיווחים לרשות איסור הלבנת הון – דיווחים רגילים ודיווחים בלתי רגילים, 4. ממשל תאגידי - דירקטוריון, נהלים, אחראי למילוי חובות והדרכות עובדים. העמדה מסכמת את הממצאים העיקריים שעלו אגב ביקורת הרוחב ומטרתה לשקף את עמדת הממונה לגביהם, לתרום לאחידות ביחס ליישום הוראות החוק והצו ולשיפור התנהלות החברות בנושא.

5.6.2 **ביום 12 באוגוסט 2014 פורסמה עמדת ממונה בנושא יום עסקים.** העמדה קובעת כי יום עסקים הנו כל יום, למעט יום שבת, יום שישי, ימי שבתון, ערב ראש השנה, שני ימי ראש השנה, ערב יום הכיפורים, יום הכיפורים, ערב חג ראשון של סוכות, חג ראשון של סוכות, ערב שמיני עצרת של סוכות, שמיני עצרת של סוכות, ערב ראשון של פסח, ראשון של פסח, ערב שביעי של פסח, שביעי של פסח, ערב חג השבועות, חג השבועות, פורים, יום העצמאות ותשעה באב. כמו כן הובהר כי תחילתו של יום עסקים תהיה עם סיום יום העסקים שקדם לו וסופו בשעה 18:30 באותו יום עסקים, וזאת בדומה לקבוע בתקנה (9א) להוראות הבנקאות.

5.7 טיוטות עמדות ממונה

5.7.1 **ביום 26 במרץ 2014 פורסמה טיוטת עמדת ממונה (שה. 6037-2014) שעניינה ממצאי ביקורת רוחב בנושא שיווק פנסיוני.** במסגרת הטיוטה מפורטים עיקרי הממצאים שעלו בביקורת האגף בקרב בעלי רישיון לבחינת אופן התנהלותם בשיווק מוצרים פנסיוניים ועמידתם בהוראות הדין הרלוונטיות, וביניהן, סעיפים 12-14 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיונית), התשס"ה-2005 והוראות חוזר סוכנים ויועצים 10-1-2009 שעניינן הוראות לעניין מסמך הנמקה ומסירתו ללקוח. ממצאי הביקורת בטיוטה מתייחסים ליישומים ראויים ויישומים לקויים אשר נתגלו במהלך הביקורת, בין היתר, בנושאים הבאים: ליקויים בהליך בירור צרכי לקוח, צירוף למוצר פנסיוני ללא תהליך של שיווק פנסיוני והעדר מסמך הנמקה, ליקויים בהצגת נתונים ומידע והטעיה בתהליך השיווק הפנסיוני, ליקויים בעריכת מסמך הנמקה, אי מתן גילוי נאות, אחריות בעלי רישיון בגין פעילות סוכני משנה. הובהר, כי הטיוטה משקפת את עיקרי הממצאים בלבד, ולא את כלל הממצאים, במטרה לשקף את עמדת הממונה לגביהם וכדי לתרום לשיפור התנהלות בעלי רישיון בנושא זה, ואין בטיוטה כדי לגרוע מכל חובה עפ"י כל דין.

6. תאור מצבן הכספי של הקופות ותוצאות פעילות בתקופה הנסקרת (באלפי ש"ח)

שם הקופה	יתרת הקופה ליום 31.12.13	הפקדות	משיכות	העברות נטו	הכנסות (הוצאות), נטו	יתרת הקופה ליום 30.09.14
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי	2,011,651	294,985	124,783	157,841	96,203	2,435,897
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי	238,920	23,974	16,239	(8,877)	8,499	246,277
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מניית)	202,758	22,011	7,920	5,693	14,651	237,193
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)	1,086,695	105,626	51,246	61,890	34,342	1,237,307
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח	66,924	5,761	4,241	(632)	1,541	69,353
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)	30,735	3,246	2,046	2,619	1,091	35,645
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	884,791	33,080	23,462	104,513	46,254	1,045,176
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי	114,702	1,861	4,195	2,228	4,678	119,274
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל בז (מניית)	94,291	2,168	1,772	1,474	6,750	102,911
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל שחף (עד 10% מניות)	1,496,137	20,500	34,211	138,064	52,158	1,672,648
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח	53,806	356	2,066	(1,775)	1,319	51,640
הראל קופה מרכזית לפיצויים	197,884	-	6,174	25,142	8,930	225,782
הראל פרופיל אישי למעסיק	118,058	-	3,590	(524)	6,725	120,669
הראל קופה לפנסיה תקציבית	10,988	3,868	187	7,768	558	22,995
סה"כ	6,608,340	517,436	282,132	495,424	283,699	7,622,767
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל						
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז	12,277,538	131,763	441,467	(48,233)	590,072	12,509,673
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר	382,088	2,232	16,991	(32,254)	1,795	336,870
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות	392,463	1,081	14,287	(23,338)	8,923	364,842
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	3,833	-	262	1,119	297	4,987
הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח*	790	-	-	(816)	26	-
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	74,016	-	2,634	(5,431)	1,162	67,113
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	77,616	-	6,079	(11,374)	2,950	63,113
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	89,543	-	2,049	(3,449)	3,204	87,249
סה"כ	13,297,887	135,076	483,769	(123,776)	608,429	13,433,847
סה"כ קופות בבעלות החברה וקופות בבעלות הראל ביטוח	19,906,227	652,512	765,901	371,648	892,128	21,056,614

* תנועה עד ליום המיזוג. ראה סעיף 1.3 לעיל.

היקף הנכסים המנוהלים גדל במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2014, ביחס ליום 31 בדצמבר 2013 בהיקף של כ- 1,150 מיליוני ש"ח גידול של כ- 5.78%.

בקופות שבבעלות החברה היה גידול בהיקף הנכסים שנבע מצבירה נטו חיובית בקופות ומתשואה חיובית. בקופות הגמל שבבעלות הראל ביטוח ובניהול החברה היה גידול בהיקף הנכסים, הגידול נבע מתשואה חיובית שקוּוּז בחלקו על ידי צבירה נטו שלילית בקופות.

ניתוח התשואה שהשיגו קופות הגמל בתקופת הדוח

שם הקופה	תשואה נומינלית ברוטו לחודשים ינואר - ספטמבר 2014 באחוזים
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות כללי	5.31
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות שקלי	4.41
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות נץ (מנייתי)	7.79
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות)	3.74
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות אג"ח	3.02
הראל השתלמות - מסלול הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות)	4.07
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל קופת גמל	5.66
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי	4.77
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל בז (מנייתי)	7.79
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל גמל שחף (עד 10% מניות)	3.91
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה אג"ח	3.10
הראל קופה מרכזית לפיצויים	4.85
הראל פרופיל אישי למעסיק	תשואה אישית לכל מעסיק
הראל קופה לפנסיה תקציבית	4.98
קופות בבעלות הראל ביטוח שהינן בניהול הראל גמל	
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה תעוז	5.54
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה שקלי קצר	1.06
הראל עצמה תעוז - מסלול הראל עצמה ללא מניות	2.89
הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות	8.42
הראל גמל לפיצויים - מסלול מט"ח*	3.91
הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד	2.07
הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי	4.96
הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי	4.31

* תשואה עד ליום המיזוג. ראה סעיף 1.3 לעיל.

7. חשיפה לסיכונים שוק ודרכי ניהולם

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

8. נושאים אחרים וכן נושאים שאליהם הפנה רואה החשבון את תשומת הלב

רואה החשבון של החברה לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו. עם זאת, רואה החשבון ציין כי "מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר החשיפה להתחייבויות תלויות".

9. תיאור אופן ניהול החברה

לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

10. תיאור נוהל השימוש בזכויות ההצבעה של המניות המוחזקות על ידי קופות הגמל

במסגרת תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (השתתפות חברה מנהלת באסיפה כללית), תשס"ט-2009, נקבע, בין היתר, כי במקרים מסוימים, כאשר המשקיע המוסדי משתתף באסיפות כלליות של "תאגיד פיננסי" (כהגדרתו בתקנות), אזי נדרש המשקיע המוסדי לקבל את אישורם של רוב הנציגים החיצוניים בוועדת ההשקעות הרלוונטית שלו. בהתאם לכך, בוצע עדכון מדיניות ההצבעה של הגורם המייצג (אנטרופי שירותי מחקר כלכלי בע"מ). מעבר לכך, לא חלו שינויים מהותיים ביחס לדיווח מאז הדוח התקופתי.

11. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח

בקרות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף עם המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הנן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2014 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

מישל סיבוני, יו"ר הדירקטוריון

חגית ציטיאט-לוי, מנכ"ל

תאריך: 23 בנובמבר, 2014

הצהרה (certification)

אני, חגית ציטיאט-לוי, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

23 בנובמבר 2014

חגית ציטיאט-לוי, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן: "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2014 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכך-
  - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
  - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
  - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכך-
  - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי. וכך-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
  - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכך-
  - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

23 בנובמבר 2014

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הראל גמל והשתלמות בע"מ

**תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 30 בספטמבר 2014
(בלתי מבוקרים)**

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הראל גמל והשתלמות בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - "החברה"), הכולל את הדוח על המצב הכספי התמציתי ליום 30 בספטמבר 2014 ואת הדוחות התמציתיים על הרווח וההפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 10 לתמצית הדוחות הכספיים ביניים בדבר החשיפה להתחייבויות תלויות.

סומך חייקין

רואי חשבון

23 בנובמבר 2014

תוכן העניינים

עמוד

תמצית דוחות כספיים ביניים

4	תמצית דוחות על המצב הכספי ביניים
5	תמצית דוחות רווח והפסד ביניים
6	תמצית דוחות על הרווח הכולל ביניים
7	תמצית דוחות על השינויים בהון ביניים
10	תמצית דוחות על תזרימי המזומנים ביניים
11	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

31 בדצמבר		30 בספטמבר		באור	
2013	2013	2014	2014		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
5,452	4,190	7,117			נכסים
684	574	465			הוצאות רכישה נדחות
-	205	-			נכסים בגין הטבות לעובדים
21,944	16,954	18,020			נכסי מסים שוטפים
					חייבים ויתרות חובה
				9	השקעות פיננסיות
27,466	27,514	28,098			נכסי חוב סחירים
					מזומנים ושווי מזומנים
3,328	6,071	15,751			סך כל הנכסים
58,874	55,508	69,451			
				5	הון
1,075	1,075	1,075			הון מניות
584	*745	857			קרנות הון
34,900	*32,509	42,227			עודפים
36,559	34,329	44,159			סך כל ההון
					התחייבויות
7	108	64			התחייבויות בגין מסים נדחים
1,157	1,041	981			התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
401	-	965			התחייבויות בגין מסים שוטפים
20,750	20,030	23,282			זכאים ויתרות זכות
22,315	21,179	25,292			סך כל ההתחייבויות
58,874	55,508	69,451			סך כל ההון וההתחייבויות

* סווג מחדש.

רם גבל
סמנכ"ל כספיםחגית ציטיאט לוין
מנכ"למישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 23 בנובמבר 2014

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		באור	
	2013	2013	2014	2013		
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
56,971	14,216	17,026	41,897	48,925	6	הכנסות
107,490	23,322	32,058	80,823	86,738		דמי ניהול מקופות גמל
(107,490)	(23,322)	(32,058)	(80,823)	(86,738)		דמי ניהול מקופות גמל המנוהלות באמצעות הסכם ניהול
56,971	14,216	17,026	41,897	48,925		בניכוי סכומים שהועברו להראל ביטוח
1,821	469	423	1,212	768		רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
8,713	2,115	2,927	6,365	7,798	8	הכנסות דמי ניהול מצדדים קשורים
62	-	133	-	367		הכנסות אחרות
67,567	16,800	20,509	49,474	57,858		סך כל ההכנסות
						הוצאות
28,791	7,216	8,562	21,222	24,828		עמלות, הוצאות שיווק והוצאות
26,417	6,454	7,152	19,729	21,201		רכישה אחרות
75	21	10	41	50		הנהלה וכלליות
55,283	13,691	15,724	40,992	46,079		מימון
12,284	3,109	4,785	8,482	11,779		סך כל ההוצאות
(4,292)	(1,011)	(1,763)	(2,880)	(4,422)	7	רווח לפני מסים על הכנסה
7,992	2,098	3,022	5,602	7,357		מסים על הכנסה
						רווח לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		באור
	2013	2014	2013	2014	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
7,992	2,098	3,022	5,602	7,357	רווח לתקופה
רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה :					
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד					
22	(65)	147	(157)	832	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
(612)	5	(256)	(175)	(395)	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
195	7	42	98	(164)	מסים על הכנסה בגין פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד
(395)	(53)	(67)	(234)	273	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממש
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד					
80	81	-	79	77	רווח אקטוארי מתוכנית הטבה מוגדרת מסים על הכנסה בגין פריטי רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד
(30)	(31)	(78)	(30)	(107)	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממש
50	50	(78)	49	(30)	
(345)	(3)	(145)	(185)	243	סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לתקופה, נטו ממש
7,647	2,095	2,877	5,417	7,600	סך כל הרווח הכולל לתקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

קרבן הון בגין נכסים זמינים			
הון מניות אלפי ש"ח	למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)			
יתרה ליום 1 בינואר 2014			
1,075	584	34,900	36,559
רווח לתקופה			
-	-	7,357	7,357
רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:			
-	832	-	832
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה			
-	(395)	-	(395)
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד			
-	-	77	77
רווח אקטוארי מתוכנית הטבה מוגדרת			
-	(164)	(107)	(271)
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר			
-	273	(30)	243
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לתקופה, נטו ממס			
יתרה ליום 30 בספטמבר 2014			
1,075	857	42,227	44,159
קרבן הון בגין נכסים זמינים			
הון מניות אלפי ש"ח	למכירה אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	סך הכל הון אלפי ש"ח
לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר)			
יתרה ליום 1 בינואר 2013			
1,075	979	26,858	28,912
רווח לתקופה			
-	-	5,602	5,602
רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:			
-	(157)	-	(157)
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה			
-	(175)	-	(175)
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד			
-	-	79	79
רווח אקטוארי מתוכנית הטבה מוגדרת			
-	98	(30)	68
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר			
-	(234)	49	(185)
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לתקופה, נטו ממס			
יתרה ליום 30 בספטמבר 2013			
1,075	745	32,509	34,329

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים	
		למכירה אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
41,282	39,283	924	1,075
3,022	3,022	-	-
147	-	147	-
(256)	-	(256)	-
(36)	(78)	42	-
(145)	(78)	(67)	-
44,159	42,227	857	1,075

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2014

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
סך כל ההפסד הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2014

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים	
		למכירה אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
32,234	30,361	798	1,075
2,098	2,098	-	-
(65)	-	(65)	-
5	-	5	-
81	81	-	-
(24)	(31)	7	-
(3)	50	(53)	-
34,329	32,509	745	1,075

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 1 ביולי 2013

רווח לתקופה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה:
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה
שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
רווח אקטוארי מתוכנית הטבה מוגדרת
מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לתקופה, נטו ממס

יתרה ליום 30 בספטמבר 2013

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל הון אלפי ש"ח	יתרת עודפים אלפי ש"ח	קרן הון בגין נכסים זמינים	
		למכירה אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
28,912	26,858	979	1,075
7,992	7,992	-	-
22	-	22	-
(612)	-	(612)	-
80	80	-	-
165	(30)	195	-
(345)	50	(395)	-
<u>36,559</u>	<u>34,900</u>	<u>584</u>	<u>1,075</u>

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)

יתרה ליום 1 בינואר 2013

רווח לשנה

רכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר לשנה:

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים
למכירה

שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים
למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד

רווח אקטוארי מתוכנית הטבה מוגדרת

מסים על הכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר

סך כל הרווח (ההפסד) הכולל האחר לשנה, נטו ממס

יתרה ליום 31 בדצמבר 2013

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		לתקופה של תשעה חודשים שהסתיימה ביום 30 בספטמבר		
	2013	2014	2013	2014	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	(בלתי מבוקר) אלפי ש"ח	
7,992	2,098	3,022	5,602	7,357	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת רווח לתקופה
					פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים :
(1,637)	(461)	(431)	(1,068)	(682)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות :
(2,035)	(204)	(827)	(773)	(1,665)	נכסי חוב סחירים
4,292	1,011	1,763	2,880	4,422	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
620	346	505	1,039	2,075	הוצאות מיסים על הכנסה
					שינויים בסעיפים מאזניים אחרים :
167	133	(329)	5,157	3,924	שינוי בחייבים ויתרות חובה
(1,716)	591	322	(2,436)	2,532	שינוי בזכאים ויתרות זכות
(203)	(267)	10	(210)	120	שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
(1,752)	457	3	2,511	6,576	
					מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה :
(4,976)	(1,256)	(1,388)	(4,166)	(4,072)	מסים ששולמו
2	2	-	2	-	מסים שהתקבלו
(4,974)	(1,254)	(1,388)	(4,164)	(4,072)	
1,886	1,647	2,142	4,988	11,936	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
					תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
874	413	256	829	573	ריבית שהתקבלה
(14,164)	-	(3,362)	(6,227)	(9,209)	רכישות של השקעות פיננסיות
12,806	700	3,664	4,555	9,123	תמורה ממימוש השקעות פיננסיות
(484)	1,113	558	(843)	487	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
1,402	2,760	2,700	4,145	12,423	עלייה נטו במזומנים ושווי מזומנים
1,926	3,311	13,051	1,926	3,328	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
3,328	6,071	15,751	6,071	15,751	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הביאורים המצורפים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

היישות המדווחת

א. הראל גמל והשתלמות בע"מ (להלן - "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל, וכתובתה הרשמית היא אבא הלל סילבר 3, רמת גן. החברה הינה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות" או "חברה אם סופית"), בהיותה מוחזקת ב-100% בידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח"), חברה בבעלות מלאה של הראל השקעות.

ב. החברה מנהלת שש קופות גמל במסגרתן עשרים ואחד מסלולים, כמפורט להלן:

- הראל השתלמות מסלולית:
    - הראל השתלמות כללי.
    - הראל השתלמות שקלי.
    - הראל השתלמות נץ (מנייתי) (להלן - "הראל נץ").
    - הראל השתלמות שלדג (עד 10% מניות) (להלן - "הראל שלדג").
    - הראל השתלמות אג"ח.
    - הראל השתלמות ניבה (עד 20% מניות) (להלן - "הראל השתלמות ניבה").
  - הראל פרופיל אישי למעסיק.
  - הראל קופה לפנסיה תקציבית.
  - הראל קופה מרכזית לפיצויים.
  - הראל עצמה תעוז מסלולית:
    - הראל עצמה תעוז^(*).
    - הראל עצמה שקלי קצר^(*).
    - הראל עצמה ללא מניות^(*).
    - הראל קופת גמל.
    - הראל עצמה שקלי.
    - הראל גמל בז (מנייתי) (להלן - "הראל בז").
    - הראל גמל שחף (עד 10% מניות) (להלן - "הראל שחף").
    - הראל עצמה אג"ח.
  - הראל גמל לפיצויים מסלולית^(*):
    - הראל גמל לפיצויים - מסלול מדד.
    - הראל גמל לפיצויים - מסלול מניות.
    - הראל גמל לפיצויים - מסלול שקלי.
    - הראל גמל לפיצויים - מסלול כללי.
- (*) מנוהל על ידי החברה עבור הראל ביטוח.

ג. ביום 23 בספטמבר 2014 מוזג מסלול מט"ח בקופת הראל גמל לפיצויים מסלולית, לתוך מסלול מדד.

ד. לנכסי קופות הגמל (להלן - "הנכסים") ולהכנסות מאותם נכסים לא ניתן ביטוי בתמצית הדוחות הכספיים ביניים של החברה מאחר ולחברה אין חלק בנכסים, בהכנסות ובהוצאות של קופות הגמל.

ביאור 2 - בסיס עריכת הדוחות הכספיים**א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים**

תמצית הדוחות הכספיים ביניים נערכה בהתאם ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, ובהתאם להוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר (להלן - "הממונה"), ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 (להלן - "הדוחות השנתיים").

תמצית הדוחות הכספיים ביניים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון החברה ביום 23 בנובמבר 2014.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

(1) בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל- IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ההערכות ושיקול הדעת, בהם השתמשה הנהלת החברה לצורך יישום המדיניות החשבונאית בהכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה בהם השתמשה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

(2) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

ביום 30 בינואר 2012 פרסם משרד האוצר מכרז חדש להקמה ותפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור הגופים המוסדיים לצורך שיעור נכסי חוב לא סחירים (אגרות חוב קונצרניות, הלוואות, פיקדונות וכדומה).

ביום 14 באוקטובר 2012 זכתה חברת שערי ריבית בע"מ במכרז פומבי להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים פרטניים ושערי ריבית עבור גופים מוסדיים. חברת שערי ריבית הייתה עתידה לספק ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים המוסדיים לצורך שיעור נכסי חוב לא סחירים, לרבות פיתוח מתודולוגיה לקביעת מחירים ושערי ריבית לחישוב שווי ההוגן של נכסי חוב, וכן להקים מאגר שבו יכללו נתונים אודות נכסי חוב לא סחירים ("לשכת שירות"). ביום 22 ביוני 2014 קבלה ועדת המכרזים של משרד האוצר החלטה לפסול את הצעת שערי ריבית לאור בעיות שונות שהתגלו בהצעת החברה, וזאת בכפוף לשימוע שיערך לחברה.

בפרסום של משרד האוצר מיום 21 בספטמבר 2014 הוחלט לפסול את הצעת שערי ריבית ולהכריז על חברת מרווח הוגן בע"מ, כזוכה במכרז. עד לסיום ההיערכות למעבר למודל מרווח הוגן המעודכן, מרווח הוגן תמשיך לפעול בהתאם לתנאים שנקבעו במכרז 3-2009 וציטוטים לצורך שיעור נכסי חוב לא סחירים ייערכו על בסיס המודל הנוכחי. על לוחות הזמנים להטמעת מודל מרווח הוגן המעודכן ופירוט המשך ההיערכות תצא הודעה נפרדת בהמשך.

נכון ליום 30 בספטמבר 2014, החברה אינה מחזיקה בנכסי חוב שאינם סחירים שהאמור לעיל יחול לגביהם.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של החברה בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות הכספיים השנתיים.

תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו**א. תקן דיווח כספי בינלאומי (IFRS 9 (2014), מכשירים פיננסיים (להלן - "התקן").**

הגרסה הסופית של התקן, כוללת הוראות מעודכנות לסיווג ומדידה של מכשירים פיננסיים, וכן מודל חדש למדידת ירידת ערך של נכסים פיננסיים. הוראות אלו מתווספות לפרק בנושא חשבונאות גידור - כללי שפורסם בשנת 2013.

בהתאם לתקן, ישנן שלוש קטגוריות עיקריות למדידת נכסים פיננסיים: עלות מופחתת, שווי הוגן דרך רווח והפסד ושווי הוגן דרך רווח כולל אחר. בסיס הסיווג לגבי מכשירי חוב מתבסס על המודל העסקי של הישות לניהול נכסים פיננסיים ועל מאפייני תזרימי המזומנים החוזיים של הנכס הפיננסי. התקן דורש כי השינויים בשווי ההוגן של התחייבויות פיננסיות שיעדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד המיוחסים לשינוי בסיכון האשראי העצמי יוכרו לרווח כולל אחר.

התקן מציג מודל חדש להכרה בהפסדי אשראי צפויים ('expected credit loss' model). עבור מרבית הנכסים, המודל החדש מציג גישת מדידה דואלית של ירידת ערך: אם סיכון האשראי המיוחס לנכס הפיננסי לא עלה באופן משמעותי מאז ההכרה לראשונה, תירשם הפרשה להפסד בגובה הפסדי האשראי הצפויים בשל אירועי כשל אשר התרחשותם אפשרית במהלך שנים-עשר החודשים לאחר מועד הדיווח. אם סיכון האשראי עלה באופן משמעותי, במרבית המקרים ההפרשה לירידת ערך תגדל ותירשם בגובה הפסדי האשראי הצפויים על פני מלוא אורך החיים של הנכס הפיננסי.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018, עם אפשרות לאימוץ מוקדם. התקן ייושם למפרע, למעט מספר הקלות.

החברה טרם החלה בבחינת ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

ביאור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו (המשך)

ב. תקן דיווח כספי בינלאומי (IFRS 15 (2014), הכנסות מחוזים עם לקוחות (להלן - "התקן").

התקן מחליף את ההנחיות הקיימות כיום לעניין הכרה בהכנסות ומציג מודל חדש להכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות. התקן קובע שתי גישות להכרה בהכנסה: בנקודת זמן אחת או על פני זמן. המודל כולל חמישה שלבים לניתוח עסקאות על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות ונרחבות יותר מאלו הקיימות כיום.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2017, עם אפשרות לאימוץ מוקדם. התקן כולל חלופות שונות עבור הוראות המעבר, כך שחברות יוכלו לבחור באחת מהחלופות הבאות בעת היישום לראשונה: יישום רטרוספקטיבי מלא, יישום רטרוספקטיבי מלא הכולל הקלות פרקטיות; או יישום התקן החל מיום היישום לראשונה, תוך התאמת יתרת העודפים למועד זה בגין עסקאות שטרם הסתיימו. החברה טרם החלה בבחינת ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

ביאור 4 - ניהול סיכונים פיננסיים

מדיניות ניהול הסיכונים הפיננסיים של החברה זהה לזו המתוארת בביאורים לדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 5 - הון עצמי ודרישות הון

א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

ב. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה) התשע"ב-2012 (להלן- תקנות ההון) והנחיות הממונה.

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
	2013	2014	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
31,052	30,483	32,809	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון (א)(ב)
1,307	1,308	1,308	הסכום הנדרש ערב פרסום התיקון(ג)
29,745	29,175	31,501	הפרש
23,796	17,505	25,201	ההפרש הנדרש להשלמה (ד)
25,103	18,813	26,509	הסכום הנדרש למועד הדיווח על פי תקנות ההון
36,559	34,329	44,159	הון עצמי קיים
11,456	15,516	17,650	עודף ליום הדוח

מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי ההון בחברה מנהלת כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות השקעה.

סכום ההון העצמי הנדרש שאין כנגדו נכסים העומדים בכללי הנזילות וההשקעה

-	-	-
---	---	---

(א) הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:

17,453	17,102	18,029	היקף נכסים מנוהלים
13,599	13,381	14,780	הוצאות שנתיות
31,052	30,483	32,809	סך כל הסכום הנדרש

ביאור 5 - הון עצמי ודרישות הון (המשך)

- (ב) בחודש פברואר 2012 פורסמו תקנות ההון הקובעות כללים לחישוב ההון המזערי הנדרש מחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה בשל סיכונים תפעוליים.
- בתקנות נקבע, כי ההון העצמי ההתחלתי הנדרש מחברה מנהלת יהיה 10 מיליוני ש"ח וההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח (שנתי ורבעוני) לא יפחת מהגבוה מבין הסכומים שלהלן:
- (א) ההון ההתחלתי הנדרש כאמור - 10 מיליוני ש"ח; (ב) הסכום המצטבר של: 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארדי ש"ח, 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה ו- 25% מההוצאות השנתיות המנוהלות.
- בנוסף לכך, נקבעו במסגרת התקנות כללי השקעה של ההון העצמי המזערי הנדרש. הוראות אלו הורחבו במסגרת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012 שפורסמו בחודש אפריל 2012.
- יחד עם תקנות ההון, פורסם חוזר שעניינו מתן הקלות בדרישות הון של חברות מנהלות, במסגרת החוזר ניתנו הקלות בהון הנדרש בשל ניהול קרן פנסיה ותיקה, קופת גמל המבטיחה תשואה, קופת גמל מרכזית לקצבה וכן בשל עריכת ביטוח בסכום עודף על הנדרש בהוראות הדין.
- כמו כן, בהתאם להוראות חוזר אגף שוק ההון, הוצאות רכישה נדחות לא יחשבו כנכס לצורך חישוב ההון העצמי המינימלי הנדרש מחברה מנהלת.
- (ג) עד ליום פרסום תקנות ההון, ההון עצמי המינימלי הנדרש מחברה מנהלת של קופות גמל, על פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, הוא בסך מיליון ש"ח, כשהוא צמוד למדד המחירים לצרכן בסוף כל שנת כספים, החל ממדד נובמבר 2001.
- (ד) בהתאם לתקנות ההון חברה מנהלת תהיה חייבת להגדיל, עד למועד פרסום הדוח הכספי, את הונה העצמי בגין ההפרש שבין ההון הנדרש ערב התיקון להון הנדרש לפי תקנות ההון (להלן - ההפרש). ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי. הגדלת ההון העצמי תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן:
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 במרץ 2012 לפחות 30% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2012 לפחות 60% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2013 לפחות 80% מההפרש;
- עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2014 יושלם מלוא ההפרש.
- נכון ליום 30 בספטמבר 2014, החברה עומדת בהוראות התקנות כאמור, לרבות עמידה בכללי השקעת ההון.

ביאור 6 - הכנסות דמי ניהול מקופות גמל

א. שיעור דמי הניהול

החברה רשאית על פי דין לגבות דמי ניהול בשיעורים הבאים:

קופות גמל	קופות גמל	קופות גמל
עד ליום 31 בדצמבר 2012	עד 2% לשנה מהצבירה	קרנות השתלמות, קופות גמל מרכזיות לפיצויים, וקופה מרכזית לפנסיה תקציבית
בשנת 2013	עד 1.1% לשנה מהצבירה ועד 4% מההפקדות השוטפות	
החל מיום 1 בינואר 2014	עד 1.05% לשנה מהצבירה ועד 4% מההפקדות השוטפות	

ביאור 6 - הכנסות דמי ניהול מקופות גמל (המשך)**ב. הרפורמה בדמי ניהול במוצרי חיסכון ארוך טווח**

ביום 21 ביוני 2012 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול), התשע"ב - 2012, שעניינן החלת מודל אחיד לתקרת דמי ניהול במוצרי חיסכון פנסיוני על ידי גביית דמי ניהול מהפקדות שוטפות ומהצבירה. במסגרת התקנות נקבעו, בין היתר, ההוראות הבאות: (א) דמי הניהול המקסימאליים בקופות גמל לא יעלו בשנת 2013 על 1.1% (שנתית) מההפקדות השוטפות, כאשר מקבלי קצבאות ישלמו עד 0.6% (שנתית) מיתרת התחייבויות הקופה כלפיהם; (ב) דמי הניהול בחשבונות של עמיתים שהקשר עימם נותק, בחלוף שנה לאחר ניתוק הקשר, לא יעלה על 0.3% לשנה מן היתרה הצבורה בחשבון העמית בקופת הגמל, או על השיעור החודשי שגבה הגוף במועד בו נותק הקשר או במועד שנודע לגוף המוסדי על פטירת העמית, לפי הנמוך מביניהם.

ביום 24 במרס 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (דמי ניהול) (תיקון), התשע"ד - 2014, במסגרתן נקבעה הוראה לפיה קופת גמל שאינה קופת ביטוח תהיה רשאית לגבות מעמית אשר באחד מחשבונותיו קיימים כספים ממרכיב תשלומי העובד או ממרכיב תשלומי המעסיק אשר הופקדו בשל שנות המס שקדמו לשנת המס 2008 דמי ניהול על פי הגבוה מבין דמי הניהול המקסימאליים הקבועים בתקנות עובר לתיקון או סכום שלא יעלה על 6 ש"ח לחודש, וזאת החל מיום 1 בינואר 2016.

ביום 24 במרס 2014 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (חשבונות בעלי יתרה צבורה נמוכה) (הוראת שעה), התשע"ד-2014, לפיהן ניתן יהיה למשוך כספים בפטור ממס מקופת גמל אם היתרה הצבורה לא עלתה על 7,000 ש"ח, לא הופקדו כספים בקופה מיום 1 בינואר 2012 ולא בוצע ניוד מהקופה עד ליום 1 בינואר 2013.

התקנות נכנסו לתוקף בתוך 30 יום ממועד הפרסום והן תהיינה בתוקף עד יום 31 במרס 2015. לצד התקנות פורסם ביום 26 במרץ 2014 חוזר שעניינו הודעות שעל החברה לשלוח לעמיתיה בקשר עם הוראת השעה.

ביאור 7 - מסים על הכנסה**שיעורי המס החלים על הכנסות החברה**

א. המס הסטטוטורי החל על מוסדות כספיים ובכללם החברה, מורכב ממס חברות וממס רווח.

ב. להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה:

שיעור מס כולל במוסדות כספיים	שיעור מס רווח %	שיעור מס חברות	שנה
36.21 (*)	17.58 (*)	25.0	2013
37.71	18.00	26.5	2014 ואילך
			(*) שיעור משוקלל.

ג. הוראת שעה בעניין אי תחולת כללי IFRS לצרכי מס

בהמשך לאמור בביאור 11 בדבר מסים על הכנסה בדוחות הכספיים השנתיים בנוגע לתיקון 174 לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש) התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה"), בדבר אי החלת תקן חשבונאות ישראלי מספר 29 אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בקביעת ההכנסה החייבת (להלן: "הוראת השעה"), ביום 31 ביולי 2014 פורסם תיקון 202 לפקודה במסגרתו הוארך תוקף הוראת השעה לגבי שנות המס 2012 ו-2013, וזאת רטרואקטיבית מיום 1.1.2012.

ביאור 8 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

בהמשך לבאור 22 בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות בדוחות הכספיים השנתיים, בנוגע להתקשרויות, לא חל שינוי בהסכמים מול צדדים קשורים. להלן היתרות מול צדדים קשורים לתקופת המדווחות:

יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים-

חברות הנשלטות בידי חברה אם סופית אלפי ש"ח	חברות בעלות שליטה אלפי ש"ח	
		ליום 30 בספטמבר 2014 (בלתי מבוקר)
		חייבים ויתרות חובה
2,791	-	זכאים ויתרות זכות
16	17,917	
		ליום 30 בספטמבר 2013 (בלתי מבוקר)
		חייבים ויתרות חובה
1,976	-	זכאים ויתרות זכות
16	14,854	
		ליום 31 בדצמבר 2013 (מבוקר)
		חייבים ויתרות חובה
2,213	-	זכאים ויתרות זכות
14	14,949	

ביאור 9 - מכשירים פיננסיים

א. שווי הוגן בהשוואה לערך בספרים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים מסוימים לרבות מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה והשקעות פיננסיות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם.

ב. היררכיית שווי הוגן

הטבלה להלן מציגה ניתוח של המכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השווי ההוגן בהיררכיה.

הרמות השונות הוגדרו כדלקמן:

- רמה 1: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3: שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

31 בדצמבר		30 בספטמבר	
2013	2013	2013	2014
רמה 1	רמה 1	רמה 1	רמה 1
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
24,154	17,925	20,263	
3,312	9,589	7,835	
27,466	27,514	28,098	

נכסים פיננסיים זמינים למכירה:

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות סחירות:

שאינן ניתנות להמרה

ביאור 10 - התחייבויות תלויות

א. קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי החברה לעמיתיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, עקב פערי מידע בין החברה לבין עמיתי קופות הגמל, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטוריים. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם מוצרים פנסיוניים ארוכי טווח המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות. פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיוניים ארוכי טווח עלולה לעיתים להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין המוצרים הקיימים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי ללקוחות בגין פעילות העבר. כמו כן קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטוריים והנחיות של המפקח, בחוזרים שהינם בתוקף ובטיטות חוזרים שעדיין מתקיימים דיונים לגביהם, שחלקם בעלי השלכות תפעוליות ומשפטיות נרחבות. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בו פועלת החברה. בתחום זה זכויות העמיתים הינן לאורך שנים רבות בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. זכויות אלו מנוהלות באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומיכונית מוגברת בתחומים אלו.

במסגרת שינויים רגולטוריים אלו, ביום 18 בנובמבר, 2012 פרסם המפקח חוזר שעניינו טיוב נתוני זכויות עמיתים בגופים מוסדיים. החוזר מפרט את מסגרת הפעולות שעל גוף מוסדי לבצע על מנת להבטיח שרישום זכויות עמיתים במערכות המידע יהיה מהימן, שלם, זמין וניתן לאחזור. החברה פועלת בהתאם לדוחות הזמנים המוגדרים בחוזר. סיום פרויקט הטיוב הינו עד ליום 30 ביוני 2016. במהלך יישום הפרויקט עד לשלב זה, לא התגלו פערים בעלי השפעה מהותית על זכויות העמיתים ועל הדוחות הכספיים.

ב. חוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958 והתקנות שהותקנו על פיו, מטילים התחייבויות על הקופות, בנסיבות שפורטו בחוק, בגין חובות של מעבידים לעובדיהם אשר לא סולקו במועד על ידי העברת כספים לקופות. קיימת אי וודאות בכל הקשור לגובה הסכומים שבפיגור, כמו גם לעצם מחויבות המעבידים בנושא, וזאת בין היתר, בשל סיבות שונות לאי העברת כספים לקופות האופייניים לסקטור קופות הגמל (כגון: הפסקת יחסי עובד-מעביד, העברת כספים לקופה אחרת וכיוצ"ב). להערכת החברה הסכומים הינם בהיקפים שאינם מהותיים.

על מנת לגבות את החובות, כאמור, שולחת החברה מכתבי התראה למעבידים ולעמיתים ובמידת הצורך מגישה תביעות כנגד המעבידים החייבים.

ג. משיכות והעברות - במסגרת הנחיות הממונה, החברה המנהלת נדרשת לבצע משיכות והעברות תוך פרק זמן כפי שנקבע בתקנות. אי עמידה במועדים כאמור חושפת את החברה להתחייבות פיננסית בגין פערי תשואה עד למועד העברת הכספים בפועל לחשבון העמית.

ד. חוזר הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת

ביום 27 באוגוסט 2013 פרסם המפקח חוזר הכרעה עקרונית לעניין העלאת דמי ניהול ללא הודעה מוקדמת ("ההכרעה"). עניינה של ההכרעה בהשבתם של דמי ניהול לעמיתים, במקרים בהם הועלו דמי ניהול ללא הודעה מראש, בהתאם למתכונת הנדרשת על פי תקנה 53(א) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 ("התקנה"). בהתאם להכרעה, לא יאוחר מיום 1 בינואר 2015 חברה מנהלת תבדוק את כל החשבונות שבהם הועלו דמי ניהול בתקופה שמתחילה ביום 1 בינואר 2006 ומסתיימת ביום 31 בדצמבר 2009 ("תקופת ההשבה"), ותשיב לכל עמית שנגבו ממנו דמי ניהול שלא בהתאם לתקנה, ושלא חל לגביו אחד הסייגים הנזכרים בהכרעה את הכספים שנגבו ממנו ביתר. הגופים המוסדיים פטורים מבדיקה פרטנית והשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, במקרים בהם דמי ניהול בחשבונות העמיתים נקבעו בהתאם להסכם או הסדר בין החברה המנהלת לבין המעסיק או ארגון עובדים ובמקרים בהם קופת הגמל נוהלה במהלך תקופת ההשבה בידי חברה מנהלת שבבעלות תאגיד בנקאי. הגופים המוסדיים פטורים מהשבת כספים במקרים מסוימים ובהם, בין היתר, מקרים בהם ניתנה לעמית הודעה על שיעור ההטבה ותקופת ההטבה ומקרים בהם ההעלאה בוצעה לאחר הודעה לעמית שלחברה יש אסמכתא לגביה; החברה פועלת בהתאם להוראות ההכרעה, בספרי החברה נכללה הפרשה על בסיס הערכת ההנהלה.